

1/2023

ČASOPIS CÍRKVE ADVENTISTŮ SEDMÉHO DNE

advent

Druhý příchod: Naděje pro všechny

str. 6

Na akom základe staviaš?
str. 12

Smysluplná církev: vztahy a společenství
str. 26

pf 2023

„Pokoř vám zanechávám, svůj pokoj vám dávám; ne jako dává svět, já vám dávám. Ať se vaše srdce nechvěje a neděsí.“
Jan 14,27

Ať vás Kristus zmocňuje a doprovází i v roce 2023

MORAVSKOSLEZSKÉ SDRUŽENÍ
CIRKVE ADVENTISTŮ SEDMÉHO DNE
Daniel Dobeš, Lukáš Jureček, Jaroslav Stejskal

Vaše srdce ať se nechvěje úzkostí! Věřte v Boha, věřte i ve mne. V domě mého Otce je mnoho příbytků; kdyby tomu tak nebylo, řekl bych vám to, abych vám připravil místo. A odejdu-li, abych vám připravil místo, opět přijdu a vezmu vás k sobě, abyste i vy byli, kde jsem já.
Jan 14,1-3

pour féliciter 2023

Uplýnulý rok nám ukázal, jak snadné je zůstat bez střechy nad hlavou. Budme i v roce, do kterého vstupujeme, těmi, kdo vytváří domov pro druhé. Zjme ho s vědomím, že Bůh podobně koná pro nás.

PF 2023

„Vaše srdce ať se nechvěje úzkostí! Věřte v Boha, věřte i ve mne. V domě mého Otce je mnoho příbytků; kdyby tomu tak nebylo, řekl bych vám to. Jdu, abych vám připravil místo.“ Jan 14,1–2

Za České sdružení Cirkve adventistů sedmého dne

VÍT VURST DAVID ČANČÍK JÍŘÍ KOMÁREK

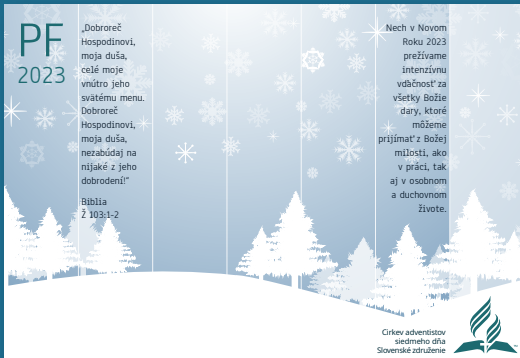

PF 2023

Dobrořeč Hospodini, moja duša, celé moje vidno jeho svatému menu. Dobrořeč Hospodini, moja duša, nezabodaj na njsaké z jeho dobrodení!”
Biblia Ž 103:1-2

Nech v Novom Roku 2023 prežívame intenzívnu vdčnosť za všetky Božie dary, ktoré môžeme prijímať z Božej milosti, ako v práci, tak aj v osobnom a duchovnom živote.

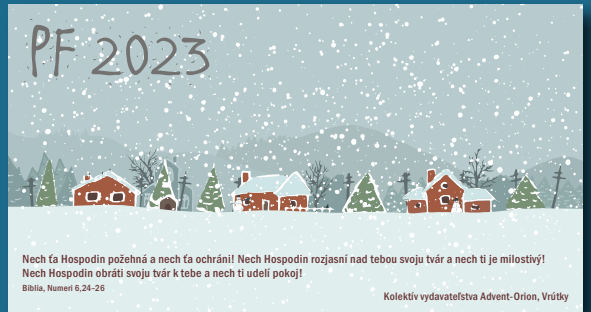
Cirkev adventistov sedmého dňa Slovenské združenie

PF 2023

Nech tá Hospodin pežehná a nech ta ochráni! Nech Hospodin rozjasní nad tebou svoju tvár a nech ti je milostiví! Nech Hospodin obráti svoju tvár k tebe a nech ti udeľí pokoj!
Biblia, Numeri 6,24-26

Kolektív vydavateľstva Advent-Orion, Vrútky

pf 2023

Pomoc je náš záledek čaje PF 2023

Vychutnajte si rok 2023 plnivými douškami. Vášnivý pocit za spoločnej pomoci zdieľajte ADRA.

PF 2023

„Nestavte sa, a nebudete zavŕanení; nepoučíte sa, a budete vám odpúšťané, dajte, a budete vám dávaní.“
Matúš 23,12

Prihláskaj sa na náš spravovací rozhodnutie

ADRA

TÉMA

6 | Druhý příchod: Naděje pro všechny

Hans LaRondelle

ADRA ČESKÁ REPUBLIKA

24 | Příběh dobrovolníka

Martina Špinková

Z DOMOVA

29 | Děti sociálně znevýhodněného Boha

Josef Slowík

ZDRAVÝ ŽIVOTNÍ STYL

30 | Jak získat radost a sílu pro život

Jana Krynská

KAPLANSKÁ SLUŽBA

33 | Skutečným lékařem je Bůh

Peter Čík

OPUSTILI NÁS...

39 | Věrný Bohu v dobrém i ve zlém

Jan Bárta

Advent – časopis Církve adventistů sedmého dne, číslo 1/2023, vychází v lednu 2023 – 10× ročně, registrační číslo MK ČR 6982, ISSN 3365-53

Vydává – nakladatelství Advent-Orion, spol. s r. o., Roztocká 44/5, 160 00 Praha 6 – Sedlec, <http://www.adventorion.cz>

Šéfredaktor – Vítězslav Chán, chan@adventorion.cz

Jazyková redakce – Eva Bělíčková

Redakční rada – Peter Čík, David Čančík, Lukáš Jureček, Jan Kubík, Jan Libotovský, Daniel Márföldi

Technická redakce – JUPOS, s. r. o., Ostrava

Tisk – tiskárna ARTRON, s. r. o., Boskovice

Objednávky

ČR: +420 603 553 628, expedice@adventorion.cz

SR: +421 (043) 428 26 70, adventorion@adventorion.sk

Příspěvky zasílejte na: redakce@adventorion.cz

Foto na obálce: www.pexels.com

Foto: 7 – www.wikipedia.org (Miguel Hermoso Cuesta); 9, 19 – www.wikipedia.org
10, 13, 15, 27, 28, 30, 32 – www.pexels.com;
24 – Łukasz Golowowow & Maciek Hyps

Běžně člověk v naší kultuře považuje to, co prožil, za něco, co už je „za ním“. Za čím se mohu ohlédnout, podívat se a zhodnotit. Budoucí události leží naopak před námi. Na ně se díváme a očekáváme, co se má stát. Minulost tedy leží za námi, budoucnost je před námi.

Když apoštol Pavel používá sportovní terminologii, vyjadřuje stejnou myšlenku: „*Jen to mohu říci: zapomínaje na to, co je za mnou, upřen k tomu, co je přede mnou, běžím k cíli, abych získal nebeskou cenu, již je Boží povolání v Kristu Ježíši*“ (Fp 3,13.14).

Poslední kniha Bible však nabízí ještě jiný pohled. Když Ježíš oslovuje Jana, přichází zezadu. Osloví ho – a teprve pak se Jan otočí a vidí Syna člověka (J 1,10.12). Kristus ukazuje Janovi budoucnost, která je ale „za ním“, jako něco, co není samo od sebe hned vidět. Na rozdíl od minulosti, která je „před námi“ a máme ji před očima. Musíme změnit „úhel pohledu“. Teprve tehdy nám věci začnou dávat smysl.

Toto číslo věnujeme tématu naděje spojené s druhým příchodem Ježíše Krista. Budoucnost není něco, čeho bychom se měli bát, i když ji neznáme. Šok z neočekávaného, obavy z finančních těžkostí, strach z neznáma. Bible nás však přesvědčuje, že v budoucnosti stojí někdo, kdo přicházejícím událostem dává smysl. Někdo, kdo volá: „Neboj se!“, kdo mne chrání, pomáhá a dává naději do naší každodenní beznaděje.

Bible nám vlévá do srdce naději. Budoucnost, to nejsou jen neznámé události. Pro křesťany je budoucnost úzce spojena s příchodem milované bytosti – našeho Spasitele a Zachránce. Náš Spasitel je Bohem naděje (Ř 15,13). Ať se nám daří i v roce 2023 dodávat lidem naději spojenou s jeho brzkým příchodem, protože jako křesťané věříme, že to nejlepší máme teprve před sebou.

— Vítězslav Chán, šéfredaktor

Bible nám vlévá do srdce naději.

Přání do nového roku

Prial by som si vysloviť želanie do nového roku v stabilnejšej a pokojnejšej spoločenskej aj politickej situácii, než v akej sa nachádzame nielen u nás, ale aj v ďalších častiach sveta. Pranie v zložitej dobe má však väčšiu váhu a hodnotu, než keď sa máme dobre a neprežívame veľké obavy o budúcnosť.

Priať si nádej v pohľade na neistý zajtrajšok, viac lásky v čase, keď sme obklopení rastúcou ľudskou zlobou, túžiť po pokoji pri počúvaní správ o nezmyselnej vojne zbavuje pranie formálnosti. Nezníe prázdno a povrchne. Okrem uvedených prání ich už veľa nemám. Vlastne len jedno. Pre seba aj pre vás. O čo viac si uvedomujem vlastnú bezmocnosť ovplyvniť diaľku okolo, o to viac **túžim po Božej viditeľnej a živej prítomnosti v našom zložitom svete**. Kiež nás istota Božej blízkosti a starostlivosti sprevádza v celom novom roku.

— Mikuláš Pavlík,
predseda Česko-Slovenské unie

Na svém pracovním stole mám darovaný hrníček s nápisem: „Lidé plánují, Bůh se směje“.

Začátek roku 2022 byl plný očekávání a naděje. Osobně jsem se těšil, jak se to po covidu všechno opět rozjede. Stačil však jeden den, jeden hloupý

nápad agresora – a byla tu válka, která poznamenala i nás.

Jsem vděčný za vlnu solidarity, za všechny lidi, kterým není lhostejné to, co se děje, kterým není lhostejné, že jsou kolem nás potřební. Jsem vděčný za ty, kteří méně mluví a více dělají.

V Žalmu 146 najdeme mnoho podnětů pro nás a naši dobu. Nemáme doufat ve vládce, nemáme spoléhat na člověka, máme se držet Boha, který nikoho nenechá napospas.

Velmi se těším na to, že Ježíš Kristus opět přijde. Ale zatím nepřišel. **Nezáleží na tom, v jaké době žijeme, ale jak žijeme**. Osobně potřebuji k tomu, abych dokázal žít současnou realitu, sílu, moudrost, nadhled, vnitřní klid, naději. To všechno mně/nám dá jedině Bůh. Často se řeší, co máme dělat, jak máme reagovat. Jasný vzkaz, a myslím si, že i motto pro rok 2023, napsal žalmista již ve zmíněném Ž 146: „*Dobře dělá ten, kdo spoléhá pouze na Boha, naději má v silném Bohu Jákobovu*“ (SNC).

Přeji všem každodenní spoléhání se na Hospodina.

— Vít Vurst,
predseda Českého sdružení

Rok 2022 byl rokem velkých nejistot. Začal doznívající covidovou pandemií, pokračoval rozpoutáním války na Ukrajině a přílivem

množství uprchlíků a vrcholil strachem z nedostatku energií, jejich zdražováním a velkou inflací. Většinu společnosti zasáhla obava z budoucnosti a nejistota.

Jako křesťané nejsme vůči těmto vlivům imunní, ale máme naději v Ježíši Kristu. Nemusíme všemu rozumět, nemusíme znát odpověď na každou otázku, přesto náš život má smysl a cíl. **Důvěra v Boží zaslíbení přináší tolik potřebnou jistotu do nejistého světa.**

Na druhé straně to byl také rok velké solidarity. Společnost podporovala pomoc Ukrajině a mnoho dobrovolníků se zapojilo do konkrétní pomoci. Navzdory množství negací vnímám tento rok pozitivně. Začal v nás probouzet zájem o druhé, více jsme přemýšleli nad prioritami a smyslem života.

V roce 2023 se těším na nové příležitosti ke službě, které má pro každého z nás Bůh připravené. Těším se na nové spolupracovníky, kteří se zapojí do služby ve sborech i mimo ně. Těším se na nové sourozence v Kristu, kteří se rozhodnou pro život s Ježíšem. Těším se na společné chválení Boha během sobotních bohoslužeb. ... A ještě na spoustu dalších věcí v pracovním i osobním životě.

Přál bych si, aby nás novým rokem provázela následující biblický verš:

„Budme milosrdní, jako je milosrdný náš Otec. Nesudme, a nebudeme souzeni; nezavrhneme, a nebudeme zavrženi; odpouštějme, a bude nám odpuštěno. Dávejme a bude nám dáno...“ (L 6,36–38)

Láska se projevuje činy. Mít rád lidi znamená jednat v jejich nejlepším zájmu. Můžeme se za ně modlit a přemýšlet o tom, jak jim pomoci. Lidé dnes nehledají fakta, argumenty ani nějakou teoretickou pravdu. Hledají příběhy, smysl života a naději. Potřebují vidět

křesťanství v našem praktickém životě. Sdílejme takto Krista všude kolem nás.

Přeji nám všem pokojný rok 2023.

— Daniel Dobeš,

předseda Moravskoslezského sdružení

Zlatý žalm Dávidov: *„Ochraňuj ma, ó, silný Bože, lebo sa k tebe utiekam. Povedal som Hospodinovi: „Ty si môj Pán, moje dobro, nie je nad Teba!“ (Ž 16,1.2)*

Niet slov, ktorými by sa dala vyjadriť nepredstaviteľná vďačnosť za Božiu milosť a Božie požehnanie, ktoré nás všetkých sprevádzali počas uplynulého roka na našej spoločnej ceste skúšok a viery. Uprostred turbulentnej doby sme spoločne prežívali Božiu ochranu a Božie priznanie sa k našim modlitbám. **Našou jedinou istotou, na ktorú sme sa spoliehali, bol náš všemohúci Boh a On nás ochraňoval a žehnal nám.**

„Ochraňuj ma, ó, silný Bože, lebo sa k tebe utiekam!“ (Ž 16,1) Povedal som Hospodinovi: „Ty si môj Pán, moje dobro, nie je nad Teba!“ (Ž 16,2)

Rád by som vám všetkým vyjadril vďačnosť za vašu vernosť vo všetkých oblastiach života viery, za vašu službu Bohu a ľuďom a za vašu podporu počas celého roka 2022, ktorú ste prejavovali cirkvi, do ktorej nás spoločne povolal náš Boh a Spasiteľ Ježiš Kristus.

Ďakujem vám za vašu podporu, ktorá nemala hraníc a ktorá mala podobu vašich modlitieb, vášho času, vašej služby a vašich finančných darov.

Nech nás spoločne v novom roku 2023 žehná náš všemohúci Boh a Spasiteľ Ježiš Kristus. Nech nám dáva svoj pokoj, ktorý prevyšuje ľudský rozum, aby sme mohli s odvahou viery a s pokojom v srdci spoločne kráčať v ústrety prichodu nášho Pána, ktorý túžobne očakávame a ktorý sa nezadržateľne blíži.

— František Kolesár,

předseda Slovenského združenia

Druhý příchod: Naděje pro všechny

Hans LaRondelle

**Vrcholnou událostí
biblického poselství
je Kristův druhý příchod,
kdy se vrátí, aby soudil svět
a vzkřísil své věrné.**

Apoštolské vyznání víry, společné vyznání víry západního křesťanství (kolem roku 700), uvádí, že Ježíš Kristus „vstal z mrtvých, vstoupil na nebesa, sedí po pravici Boha Otce všemohoucího a odtud přijde soudit živé i mrtvé“. Všichni teologové se na tomto učení shodují. Jeden evangelikální učenec potvrzuje: „Je to základ naděje křesťanů, jedinečná událost, která stojí na počátku dokončení Božího plánu.“¹

Toto vysoké hodnocení druhého příchodu Krista potvrzuje i apoštol Pavel: „*Neboť (Bůh) ustanovil den, v němž bude spravedlivě soudit celý svět skrze muže, kterého k tomu určil. Všem lidem o tom poskytl důkaz, když jej vzkřísil z mrtvých*“ (Sk 17,31).

„Zazní povel, hlas archanděla a zvuk Boží polnice, sám Pán sestoupí z nebe, a ti, kdo zemřeli v Kristu, vstanou nejdříve; potom my živi, kteří se toho dočkáme, budeme spolu s nimi uchvázeni v oblacích vzhůru vstříc Pánu. A pak už navždy budeme s Pánem“ (1Te 4,16.17).

„Vás utiskované spolu s námi vysvobodí, až se zjeví Pán Ježíš z nebe se svými mocnými anděly, aby v plameni ohně vykonal trest na těch, kteří neznají Boha, a na těch, kteří odpírají poslušnost evangeliu našeho Pána Ježíše“ (2Te 1,7.8).

Záměrem stručných vyjádření v Pavlových listech je připomenout novým křesťanům původní Kristovo zaslíbení. „*Opět přijdu a vezmu si vás k sobě, abyste i vy byli tam, kde jsem já*“ (J 14,3). „*Syn člověka přijde v slávě svého Otce se svými svatými anděly a tehdy odplatí každému podle jeho jednání*“ (Mt 16,27). Svůj návrat Ježíš spojuje s velkým dnem Hospodinovým, a tak svůj příchod zcela ztotožnil s příchodem Boha Izraele: „*Uzří Syna člověka přicházet na oblacích nebeských s velkou mocí a slávou. On vyšle své anděly s mohutným zvukem*

¹ Millard J. Erickson, *Christian Theology* (Grand Rapids, Mich.: Baker Book House), Vol. 3, 1985, s. 1186.

druhý příchod: naděje pro všechny

Rembrandt van Rijn, Zmrtvýchvstání Krista

polnice a ti shromáždí jeho vyvolené od čtyř úhlů světa, od jedněch konců nebe ke druhým“ (Mt 24,30.31; srov. Iz 27,12.13; 43,5–7; 56,8). Kristův návrat je ústředním tématem knihy Zjevení (Zj 1,7) a jeho příchod je v ní opakovaně líčen jako vyvrcholení sledu různých budoucích událostí (viz Zj 6,12–17; 14,14–20; 19,11–21). Tento částečný přehled odhaluje druhý Kristův příchod jako podstatnou součást novozákonní víry.

Základ druhého příchodu: Kristovo vzkříšení

Bez slavného Kristova návratu by se nenaplnil jeho vlastní slib, že „obnoví všechny věci“ (Mt 19,28). Ba co víc, smysl prvního Kristova příchodu by byl vážně ohrožen, ne-li zcela ztracen. Pavel přesvědčivě obhajoval neporušitelnou jednotu přítomného a budoucího

spasení věřících v Kristu Ježíši: „Není-li zmrtvýchvstání, pak nebyl vzkříšen ani Kristus. A jestliže Kristus nebyl vzkříšen, pak je naše zvěst klamná, a klamná je i naše víra... Nebyl-li však Kristus vzkříšen, je vaše víra marná, jste stále ve svých hříších a jsou ztraceni i ti, kdo zesnuli v Kristu. Máme-li naději v Kristu jen pro tento život, jsme nejubožejší ze všech lidí!“ (1K 15,13.14.17–19).

Jistotu naší naděje na věčný život založil apoštol na Ježíšově tělesném vzkříšení. O historické skutečnosti Kristova vzkříšení apoštol Pavel nepochyboval. Vzkříšený Kristus k němu jasně promluvil na cestě do Damašku a povolal ho, aby se stal jeho svědkem a apoštolem (viz Sk 26,15–18), což byla pro horlivého farizea zkušenost dalekosáhlého významu. Ježíšovo vzkříšení z mrtvých považoval za počátek zaslíbeného vzkříšení svatých, které předpověděli starozákonní proroci (viz Jb 19,25–27; Iz 26,19; Da 12,2). F. F. Bruce napsal: „Protože Bůh vzkřísil Ježíše z mrtvých, jistě vzkřísí všechny svůj lid v pravý čas, a to při Ježíšově příchodu ve slávě.“² Pavel tuto duchovní souvislost ilustroval tím, že vzkříšeného Krista nazval „prvním

Jistotu naší naděje na věčný život založil apoštol na Ježíšově tělesném vzkříšení.

z těch, kdo zesnuli“ (1K 15,20). Kristovo vzkříšení tedy zaručuje budoucí vzkříšení těch, „kdo jsou jeho“ (1K 15,23).

Pavel dále zasadil význam Ježíšova prvního příchodu do širšího rámce celých dějin spásy, když prohlásil:

² F. F. Bruce, Paul: Apostle of the Heart Set Free (Grand Rapids, Mich.: Eerdmans, 1996), s. 304.

„... jako v Adamovi všichni umírají, tak v Kristu všichni dojdou života“ (1K 15,22). Kristus je zde představen jako druhý Adam, nový otec lidského rodu, který určil budoucnost lidstva „mnohem více“ než Adam, stejně jako je věčný život „mnohem více“ než smrt (viz také Ř 5,14.15). V Kristu se můžeme radovat z „naděje na Boží slávu“ (Ř 5,2), protože „Kristus byl vzkříšen z mrtvých“ a „smrt nad ním už nepanuje“ (Ř 6,9). Kristovo vzkříšení z mrtvých je zjevně nepostradatelným základem veškeré křesťanské víry a naděje.

Ujištění vzkříšeného Pána Ježíše

Evangelium není založeno pouze na Ježíšově prázdném hrobě, ale také na

Evangelium je založeno také na překvapivém zjevení vzkříšeného Pána učedníkům a na vylití Ducha svatého.

překvapivém zjevení vzkříšeného Pána učedníkům (viz J 20; 1K 5,5–8) a na vylití Božího Ducha na učedníky (Sk 2,1–4). Petr o Letnicích založil své strhující poselství Izraeli výhradně na Kristově vzkříšení a na

nebevstoupení. Chtěl vysvětlit význam vylití Božího Ducha na židy věřící v Krista v rámci postupného uskutečňování Božího plánu spasení (viz Sk 2,32.33). Petr oznámil, že vylití Božího Ducha, jak ho předpověděl prorok Joel (3,1), se nyní stalo skutečností díky vzkříšení, nanebevstoupení

a vyvýšení Ježíše jako Pána a Mesiáše v nebi (Sk 2,36). Naplnění proroctví nebylo pouze obrazné: Duch proroctví byl v Izraeli znamením příchodu mesiášského věku, což byla skutečnost tak ohromující a přesvědčivá, že se toho dne nechalo pokřtít asi tři tisíce Židů (Sk 2,41). Hendrikus Berkhof to vysvětluje: „Teprve zjevení vzkříšeného Ježíše způsobilo, že zoufalství ustoupilo nové a neobyčejně silné víře. Proto vzkříšení může být nazýváno rozhodující spásnou událostí. ... Křesťanská víra stojí a padá se vzkříšením.“³

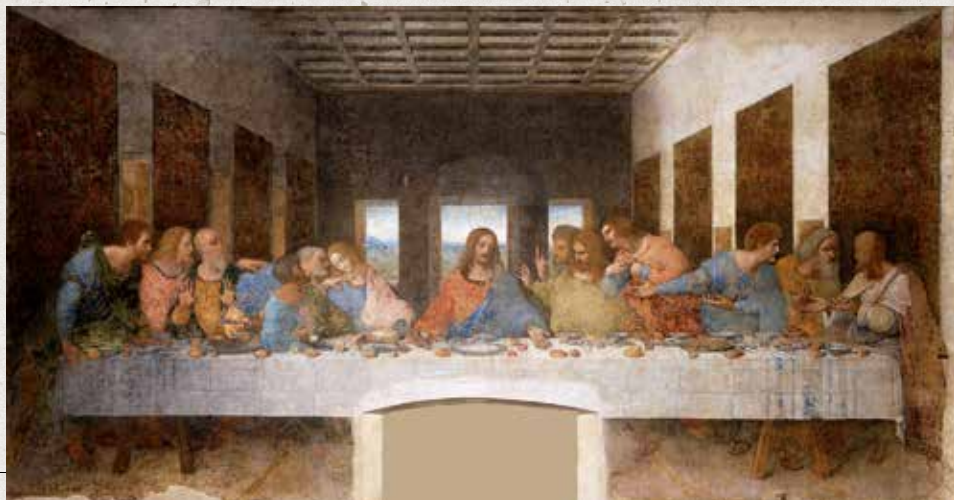
Stručně řečeno: křesťanská víra obecně a křesťanská víra v Kristův příchod není založena na nějaké ideologii nebo morální filozofii. Stojí na nepopíratelných historických faktech a mocných skutečnostech, které se projeví v Kristu. Po Letnicích zůstala Petrova víra zaměřena na osobní Kristův příchod: „*On zůstane v nebi až do chvíle, kdy bude všechno nové, jak o tom Bůh od věků mluvil ústy svých svatých proroků*“ (Sk 3,21). Příslib andělů při Ježíšově nanebevstoupení potvrdil křesťanskou naději: „*Tento Ježíš, který byl od vás vzat do nebe, znovu přijde právě tak, jak jste ho viděli odcházet*“ (Sk 1,11). Není zde předpověděn žádný neviditelný, duchovní nebo tajný příchod, ale jeho viditelný a osobní návrat z nebe.

Raně křesťanská bohoslužba a blahoslavená naděje

Při poslední večeři učinil Ježíš slavnostní slib: „*Pravím vám, že již nebudu pít z tohoto plodu vinné révy až do toho dne, kdy budu s vámi pít kalich nový*

³ H. Berkhof, *Christian Faith* (Grand Rapids, Mich.: Eerdmans, 1979), s. 307.

druhý příchod: naděje pro všechny

Leonardo da Vinci,
Poslední večeře

v *království svého Otce*“ (Mt 26,29). Spojení, které zde Ježíš vytvořil mezi Večeří Páně a nadcházející mesiášskou hostinou, činí z každé bohoslužby přijímání předzvěst druhého příchodu. Pavel si uvědomoval tento na budoucnost zaměřený aspekt Večeře Páně, když napsal: „*Kdykoli tedy jíte tento chléb a pijete tento kalich, zvěstujete smrt Páně, dokud on nepřijde*“ (1K 11,26).

Toto cenné spojení Večeře Páně s jeho zaslíbeným návratem se často ztrácí jednostranným důrazem na Ježíšovu vykupitelskou smrt. Pavel zakončil svůj list Korintským starobyloou aramejskou modlitbou, o níž se novozákonní badatelé domnívají, že byla součástí bohoslužby v nejstarších aramejsky mluvících sborech: „*Maranatha!*“, což znamená „*Přijď, Pane!*“ (1K 16,22). Oscar Cullmann k tomu poznamenává: „*Víme, že každá bohoslužba v raném křesťanství byla vlastně prožíváním přítomnosti Božího království...*“ Toto spojení mezi

přítomností a budoucí skutečností ... představuje zvláštní charakter a velikost bohoslužby rané církve.“⁴

Původní křesťanská bohoslužba byla zaměřená na budoucnost. To je zřejmé z apoštolských listů. Ve svém nejstarším dopise (50 po Kr.) Pavel uvádí, že věřící v Tesalonice se skutečně „*obrátili od model k Bohu, abyste sloužili Bohu živému a skutečnému a očekávali z nebe jeho Syna, kterého vzkřísil z mrtvých, Ježíše, jenž nás vysvobozuje od přicházejícího hněvu*“ (1Te 1,9.10).

Na konci prvního století, dlouho po Letnicích, zakončil

Jan knihu Zjevení tímto osobním ujištěním o vzkříšeném Pánu:

„*Ten, od něhož je to svědectví, praví: „Ano, přijdu brzo.“*“

Jan na to okamžitě reagoval: „*Amen, přijď, Pane Ježíši*“ (Zj 22,20). Naděje na Kristův druhý příchod byla živou nadějí, která

Každá Večeře Páně je předzvěstí Kristova druhého příchodu.

⁴ O. Cullmann, *The Christology of the New Testament* (Philadelphia: Westminster, 1963), s. 211.

ovlivnila víru i bohoslužbu prvotní církve.

Posvěcující moc křesťanské naděje

Apoštolové představovali učení o druhém příchodu jako zásadní pravdu, která má utvářet život věřícího. Naději na druhý příchod měli prožívat jako posvěcující moc, která je skutečně připraví na Kristův příchod. Pavel naznačil, že posvěcení, stejně jako ospravedlnění, je předpokladem i zárukou spasení, když stručně uvedl: „*Kristus mezi vámi, v něm máte naději na Boží slávu*“ (Ko 1,27).

Tato věta opět naznačuje úzké spojení mezi současným a budoucím spasením. V Kristu máme spasení, které se uskuteční ve dvou fázích – v přítomnosti a budoucnosti. Budoucnost je ukotvena v přítomném vykoupení skrze víru v Krista. Pavel tuto jistotu

spasení mistrně vysvětlil: „*Jestliže ve vás přebývá Duch toho, který Ježíše vzkřísil z mrtvých, pak ten, kdo vzkřísil z mrtvých Krista Ježíše, obživí i vaše smrtelná těla Duchem, který ve vás přebývá*“ (Ř 8,11). Jaká úžasná jistota, zakotvená v živé víře a zkušenosti s Kristem! Křesťan může již nyní zakusit „*moc budoucího věku*“ (Žd 6,5). F. F. Bruce to upřesňuje: „Vnitřně se již (křesťané) těšili z nadcházejícího vzkříšení k věčnému životu, protože byli vírou spojeni se vzkříšeným Kristem.“⁵ Tato víra činí ze všech věřících křesťanů občany nebe, protože dychtivě očekávají slavný příchod svého Pána (viz Fp 3,20.21; Tt 2,13). Tato „*blažená naděje*“ proměňuje chování věřících zde a nyní.

Když Jan viděl, jak do církve začíná pronikat nová řecká filozofie, zvaná doketismus (názor, že tělo i utrpení Ježíše Krista bylo jen zdánlivé), a jak podkopává praktické křesťanství, vyzval sbory v Malé Asii, aby i nadále

⁵ Bruce, tamtéž, s. 304.305.

druhý příchod: naděje pro všechny

věřili evangeliu, „*abychom se nemuseli bát, až se ukáže, a nebyli jim zahanbeni při jeho příchodu*“ (1J 2,28). Poté poukázal na jejich morální povinnost: „*Každý, kdo má tuto naději v něho, usiluje být čistý, tak jako on je čistý*“ (1J 3,3). Je zřejmé, že křesťanská naděje vyžaduje život zaměřený na Krista a podobný Kristu. Petr je známý jako „apoštol naděje“, protože zdůrazňoval, že Bůh „*nám ze svého velikého milosrdenství dal vzkříšením Ježíše Krista nově se narodit k živé naději. Dědictví nehybnoucí, neposkrvněné a nevadnoucí je připraveno pro vás v nebesích a Boží moc vás skrze víru stráží ke spasení, které bude odhaleno v posledním čase*“ (1Pt 1,3–5).

Zdůraznil však konkrétní křesťanské vlastnosti, které jsou pro vstup do věčného Kristova království nezbytné: víru, ctnost, poznání, zdrženlivost, trpělivost, zbožnost, bratrskou náklonnost a lásku (viz 2Pt 1,5–11). Jeho výzva tedy zněla: „*Když tedy se toto vše rozplyne, jak svatě a zbožně musíte žít vy, kteří dychtivě očekáváte příchod Božího dne!*“ (2Pt 3,11.12). Dychtivé očekávání druhého příchodu bylo a stále je naléhavou motivací k tomu, abychom zůstávali v Kristu a stále více se mu podobali.

Panoramatický pohled na druhý příchod

Kristův příchod je naplněním starozákonních prorocství o dni Hospodinově. V žádném textu evangelií není více

narážek na starozákonní prorocství než v Mt 24,29–31. Ve skutečnosti „nikde jinde v Novém zákoně nenajdeme scénu druhého příchodu složenou ze šesti apokalyptických motivů, jako je tomu v Mt 24,29–31“.⁶ Jedná se o teofanii (zjevení Boha člověku), Den Páně, Syna člověka v Da 7, vesmírná znamení, nebeská oblaka a shromáždění vyvolených. Tento koncept dává Ježíšovu líčení jeho návratu jedinečný teologický význam. Soustřeďuje všechna apokalyptická znamení na osobu Ježíše Krista a na jeho příchod. Žádné z těchto znamení a projevů nebylo zamýšleno jako pouhý symbol. Všichni lidé uvidí, uslyší a pocítí dramatické události doprovázející druhý příchod. Záměrem Matoušova christocentrického popisu posledních událostí je „nechat čtenáře pocítit ohromující pocit skutečnosti“.⁷

Popis druhého příchodu u Mt 24 „*rozkvétá jako apokalyptický květ na kmeni a větvích*“ starozákonních prorocství.⁸

Z tohoto krátkého přehledu vyplývá, že Kristův druhý příchod není pouhým doplňkem křesťanské víry, ale zůstává velkou nadějí všech věřících.

Hans K. LaRondelle, Th.D., byl profesorem systematické teologie na Andrewsově univerzitě v USA.

Kristův druhý příchod není pouhým doplňkem víry, ale zůstává velkou nadějí všech věřících.

⁶ Ki K. Kim, *The Signs of the Parousia* (Seoul, Korea: Korean Sahmyook University) Mon. Doct. Diss. Series, vol. 3, 1994, s. 364.

⁷ Tamtéž, s. 392.

⁸ Tamtéž, s. 393.

Na akom základe staviaš? V čom kotví tvoja nádej?

Daniel Márföldi, tajomník Slovenského združenia CASD

Každý, kto počúva tieto moje slová a plní ich, podobný bude múdremu mužovi, ktorý si postavil dom na skale. A prišiel príval, privalili sa rieky, strhli sa vetry, oborili sa na ten dom, ale nepadol, lebo bol na skale založený. A každý, kto počúva tieto moje slová, a neplní ich, podobný bude mužovi-bláznovi, ktorý si postavil dom na piesku. A prišiel príval, privalili sa rieky, strhli sa vetry, narazili na ten dom i padol a jeho pád bol veľký. (Mt 7,24–27)

Keď pred takmer dvetisíc rokmi Ježiš Kristus ukončil týmito slovami svoju Reč na vrchu, jeho poslucháči vedeli, o čom hovorí. Mnohí z nich prežili svoj život pri Galilejskom jazere. Z úpätia vrchu, kde počúvali

Ježišove slová, mohli vidieť údolie a úžlabiny, ktorými si bystriny razili cesty k jazeru. V lete sa voda často celkom vytratila z riečísk a zostali po nej len vyschnuté korytá. Keď sa však nad kopcami strhli zimné búrky, voda z nich naplnila riečiská nezadržateľnými prúdmi, ktoré zaplavili údolie a strhávali so sebou všetko, čo im stálo v ceste. Neraz aj obydlia, ktoré si roľníci postavili na úrodných rovinách zdanlivo mimo nebezpečenstva. Na návršiach boli však domy postavené na skalách.

V niektorých oblastiach si ľudia stavali domy len z kameňa. Mnohé z nich odolávali búrkam po tisíročia. Pri stavbe takých domov sa vynaložilo veľa námahy a prekonal sa mnoho prekážok. Nebol k nim pohodlný prístup, ba ani ich okolie nebolo také lákavé ako úrodné roviny. Domy však stáli na skalách, preto na ne márne dorážali víchrice, búrky a záplavy. (EGW, Myšlienky z vrchu blahoslavenstiev, str. 148)

Dnes, keď sa na nás valia vody energetickej a hospodárskej krízy, narušených medziludských vzťahov, globálnych problémov, následkov pandémie koronavírusu, nezmyselných vojen, nenávisti a neznášanlivosti,

nepomôžu žiadne komisie, „odborníci“, plamenní rečníci, politické zoskupenia či kapitál. Ukazuje sa, že všetky tieto vymoženosti našej doby sú iba pieskom, na ktorom nemôžeme stavať. Kresťan v 21. storočí nemôže prežiť bez poučenia, ktoré Ježiš ukryl v tomto podobenstve.

Dnes viac ako kedykoľvek predtým potrebujeme stavať na jedinom pevnom základe. Každý iný základ sa rúca, každý iný základ je odplavený, každý iný základ padá. Zostáva iba jeden jediný, a to živý vzťah s Ježišom Kristom. To je **NÁDEJ**, ktorá nesklame!

Nestavať na Ježišovi znamená padnúť. Nestavať na Ježišovi znamená prehrať. Nestavať na Ježišovi znamená zahnúť. Nestavať na Ježišovi znamená byť navždy stratený. Nestavať na Ježišovi znamená úplný a definitívny koniec.

Ako teda prežiť túto ťažkú dobu? V akej poisťovni sa poistiť? Kde uložiť svoje peniaze? (Ak vôbec máme čo uložiť...) K akému politickému zoskupeniu sa pridať? Po akom zázračnom lieku

siahnuť? Ako zachránir naše vzťahy, ktoré sa ocitajú v troskách? Ako zlepšiť naše zvestovanie radostnej zvesti? Akú metódu používať? V čom ukotviť svoju nádej?

Skúsme sa zamerať na to jediné, čo zostáva pevné. Skúsme okrem všetkého toho, čo považujeme za dôležité, postaviť samých seba na tom, čo pre nás Ježiš Kristus urobil, robí a urobí. Otvorme každý deň svoje duchovné oči a uši, aby sme videli a počuli to, čo nám náš Pán prostredníctvom Ducha Svätého hovorí, a konajme podľa toho. Počúť Ježišove slová a konať podľa nich znamená stavať na skale. Počúť Ježišove slová a nekonať podľa nich znamená stavať na piesku. Neexistuje iná a lepšia metóda či taktika na prekonanie problémov tejto doby! Nič iné neobstojí, nič iné nevydrží! Niet inej nádeje! Počúvajte teda a konajme!

**Nestavať
na Ježišovi
znamená úplný
a definitívny
koniec.**

Zpráva z výboru Česko-Slovenské unie CASD

Peter Čík, tajemník Česko-Slovenské unie CASD

Zasedání výboru Česko-Slovenské unie se konalo 27. listopadu 2022 v Bratislavě za přítomnosti předsedy Interevropské divize Maria Brita.

Bratr Brito připomněl, že žijeme v době, kdy většinová společnost sice neprojevuje zájem o hledání pravdy, ale přitom je citlivá na praktické projevy křesťanského života. Jako církev chceme tímto způsobem svědčit o Kristu a sloužit.

Administrativní rozhodnutí

Volba členů přípravného a programového výboru pro slavnostní sobotu konference ČSU a sdružení v roce 2024

- Výbor unie schválil vytvoření dvou výborů v následující podobě:
 - ❖ Přípravný a realizační výbor:
L. Michálek, M. Škrála, P. Čík, D. Čančík, L. Jureček, D. Márföldi, M. Babka, T. Hajdušková

- ❖ Programový výbor: V. Vurst, Š. Stašová, L. Kysela, L. Jureček, N. Duranová, P. Čík, F. Kolesár, M. Pavlík, L. Michálek, D. Maďa

Úprava harmonogramu termínů konference v roce 2024

- Konference Česko-Slovenské unie se bude konat v termínech 3. března a 12. května 2024.

Projekt Adventistické služby lidem se speciálními potřebami

- Výbor unie schválil projekt, který je zaměřen na komplex aktivit Adventistické služby lidem se speciálními potřebami v Česko-Slovenské unii. Jeho hlavním cílem je zprostředkovávat pozvání k následování Ježíše Krista lidem s různými druhy speciálních potřeb, seznamovat je s Božím slovem, zvat je do společenství jeho lidu a zároveň otevírat naši církve pro přijímání takových lidí bez zbytečných bariér a předsudků tak, aby se stávala pro tyto lidi plně inkluzivním křesťanským společenstvím (jak je vyjádřeno i v nové sekci kapitoly 8 Církevní příručky, schválené na zasedání Generální konference v roce 2022). Církev těmto lidem pomáhá v naplňování jejich

potřeb a také ve využívání jejich obdarování a schopností v církevním společenství i mimo něj.

Christ for Europe

- Předseda církve M. Pavlík informoval členy výboru unie o projektu Generální konference uspořádat na území Česko-Slovenské unie evangelizační akci Christ for Europe. Akce je naplánovaná na 12.–27. května 2023. Jedním z cílů akce je zapojení členů církve do šíření evangelia např. v malých skupinkách. Celý projekt je dobrovolný. Předseda Generální konference Ted Wilson bude řečníkem v Praze. Organizátorem je Adventist World Radio. Tato aktivita bude nabídnuta sborům, aby využily tento projekt podle svého uvážení.

Personální rozhodnutí

Koordinátor INRI Road

- Výbor unie jmenoval Janu Polehna jako koordinátorku vybraných unijních projektů INRI Road, které spadají pod unijní oddělení mládeže.

Ordinace kazatele Y. Chebana

- Byla schválena ordinace kazatele Y. Chebana, původem z Ukrajiny, kde sloužil asi 14 let v Krymské oblasti a zároveň byl v místní oblasti vedoucím mládeže. Po anexi Krymu v roce 2014 se dostal do České republiky. České sdružení ho zaměstnalo jako kazatele rusky mluvícího sboru od 1. 1. 2022.

Hospodářská rozhodnutí

- Hospodář Česko-Slovenské unie M. Škrla představil návrh finanční komise a návrh rozpočtu na rok 2023, který byl schválen.

- Výbor unie schválil návrh na dokončení nutných oprav v areálu Sázava.
- Vedení Česko-Slovenské unie seznámilo členy výboru unie s návrhem transformace Štúdia nádej, s. r. o., na oddělení církve, podobně jako v případě Mediálního centra v České republice, které v minulosti také prošlo transformací.
- Výbor unie schválil, aby prodejní cena Průvodce studia Bible (materiál sobotní školy) byla pro rok 2023 50 Kč v ČR a 2,5 EUR v SR.
- Výbor unie schválil, aby prodejní cena časopisu Advent zůstala ve výši 30 Kč v ČR a 1 EUR v SR.

Plán akcí návštěv a cest do zahraničí

- Výbor unie přijal předložený plán akcí na rok 2023.

Příští setkání výboru unie bude 23. dubna 2023 na Sázavě.

Zpráva z výboru Českého sdružení CASD

David Čančík, tajemník Českého sdružení CASD

**V neděli 4. prosince 2022
proběhlo pravidelné zasedání
výboru ČS.**

Administrativní rozhodnutí

- **Plán akcí na rok 2023**
VČS odsouhlasil kalendář aktivit ČS a jeho oddělení. Kalendář bude zveřejněn na webu ČS CASD.

Personální rozhodnutí

- **Žádost o nástupní praxi – Karel a Petra Klímovi**
Dne 1. 3. 2023 vstoupí do kazatelské nástupní praxe manželé Karel a Petra Klímovi. Místo výkonu NP určí lednový VČS.
- **Změna kazatele pro skupinu Praha-Melantrichova**
Skupina při sdružení Praha-Melantrichova má nově pověřené kazatele V. Vondráška a S. Sílovou.
- **Pověření ke kaplanské službě pro Aleše Zástěru**
Aleš Zástěra dostal od VČS pověření k nemocniční kaplanské službě, kterou bude vykonávat v nemocnici v Jindřichově Hradci.

- **Nástupní praxe ke kaplanské službě – Miloš Drastík**
VČS odsouhlasil záměr přijmout Miloše Drastíka ze sboru Protivín do kaplanské nástupní praxe a podpořit jeho službu v Domácím hospici Athelas v Písku.

Hospodářská rozhodnutí

- **Grantová výzva**
Na základě doporučení grantové komise VČS rozhodl o rozdělení 800 000 Kč na jednotlivé projekty, které budou realizovány v roce 2023.
- **Rozpočet ČS**
VČS přijal vyrovnaný rozpočet ČS pro rok 2023.
- **Záměr nákupu bytů na důchod**
VČS schválil záměr zakoupit byt na důchod pro manžele Stehlikovy v České Třebové nebo blízkém okolí a byt na důchod pro manžele Martaskovy v Kladně. Byty budou ve vlastnictví ČS.
- **Smlouva s auditory**
VČS na svém zasedání také odsouhlasil předloženou smlouvu s auditory, kteří zpracují audit účetní závěrky pro roky 2022–2024.

Příští setkání výboru ČS se uskuteční 29. ledna 2023.

Správy zo Slovenského združenia CASD

Daniel Márfoldi, tajomník Slovenského združenia CASD

V nedeľu 4. decembra 2022 sa uskutočnilo rokovanie výboru SZ CASD v Banskej Bystrici.

Personálne rozhodnutia

1. Ellen Kapraľová zo zboru Prešov nastupuje ako účtovníčka pre zbory SZ od 1. 12. 2022 namiesto Slávky Slobodovej, ktorá k 31. 12. 2022 podala výpoveď.
2. Od 1. 12. 2022 sa rozširuje pracovný pomer Ingrid Kolesárovej z doterajších 60 % na 100 %, na základe ktorého k jej doterajším úväzkom 30 % pre SKK a 30 % na upratovanie pribudol navyše úväzok 40 %, v rámci ktorého preberá zodpovednosť za komunikáciu so všetkými zbormi SZ CASD vo veci podkladov pre učtáreň.
3. Od 1. 1. 2023 bude Alexej Muráň na vlastnú žiadosť pracovať ako biblický pracovník pre bratislavský kazateľský región. Jeho činnosť sa do 30. 6. 2023 opätovne prehodnotí.
4. Rastislav Špalek, absolvent ATI a vedúci Oddelenia KE pri SZ, ordinovaný starší zboru v Púchove, sa stáva zamestnancom SZ a nastúpi

ako kazateľ do nástupnej kazateľskej praxe v rajóne pri ordinovanom kazateľovi Jozefovi Plachom od 1. januára 2023. V lete 2024 sa jeho služba prehodnotí.

5. Kazateľ Marek Kaba nastupuje na jeseň v roku 2023 na dvojročné magisterské štúdium na Adventistickej teologickej univerzite vo Friedensau v Nemecku.
6. Pracovná zmluva riaditeľky Štúdia Nádej Tamar Hajduškovej sa predlžuje na dobu neurčitú od 1. 1. 2023.

Administratívne rozhodnutia

1. Zbor Blatné Remety bol preradený na skupinu pod materský zbor Michalovce.
2. Zápis z 15. rokovania Výboru SZ CASD zo dňa 13. 3. 2022 sa mení takto: „Patrik Rolín zo zboru Bánovce nad Bebravou nastúpil na pozíciu riaditeľa Štúdia Nádej od 1. 1. 2022, ale k 13. 1. 2022 na túto funkciu rezignoval...“

Hospodárske rozhodnutia

1. Schválený rozpočet oddelení SZ CASD na rok 2023.
2. Schválený rozpočet SZ na rok 2023.
3. Schválené mzdy zamestnancov SZ CASD na rok 2023.

Zprávy z Moravskoslezského sdružení CASD

Lukáš Jureček, tajemník MSS CASD

Personální rozhodnutí v roce 2022

- Vzhledem k dlouhodobé nemocenské a vážnému zdravotnímu stavu Josefa Kubíka bylo od 1. 1. 2022 posíleno kazatelské místo v Přerově a Hranicích. Na 0,2 úvazku se stal zastupujícím ordinovaným kazatelem Jan Majer st., který zároveň působí jako vězeňský kaplan v mírovské věznici.
- Dne 7. 2. 2022 byl ukončen pracovní poměr se Zdeňkem Sovišem, který působil jako kazatel v nástupní praxi ve sborech Havířov-Suchá, Havířov-Šumbark a Ostrava-Restart. V současnosti je Zdeněk Soviš zaměstnancem dobrovolnického centra Adry v Havířově.
- Dne 15. 2. 2022 nastoupila na poloviční úvazek jako projektový (biblický) pracovník sboru Jeseník Michaela Urbanová. Tento projekt financuje sbor Jeseník.
- Dne 30. 4. 2022 ukončil pracovní poměr s MSS CASD Martin Žůrek, který následující den nastoupil jako vojenský kaplan Armády ČR. Jím spravované sbory Roubaninu, Blansko a skupinu Boskovice dočasně převzal Vladimír Kaleta, kazatel sousedních sborů Ivančice a Tišnov.

Odpovědnost za oddělení Adventistické služby rodinám po Martinu Žůrkovi převzal Jakub Chládek, kazatel sborů Frýdek-Místek a Vojkovice.

- Rádi bychom vyjádřili vděčnost za aktivní a obětavou službu Jiřího Lodera, jehož roli ordinovaného kazatele převzali od 1. 7. 2022 pro jednotlivé sbory Pavla Šimka ml. kazatelé: Karel Staněk ml. pro sbor CASD Frýdlant n. O., Zdeněk Kogut pro sbor Frenštát p. R. a Hynek Dona pro sbor Štamberk.
- Od 1. 8. 2022 zaměstnává ČSU kazatele bratra Charlamova z Ukrajiny a slouží podle potřeb ve všech sdruženích, jako např. mapování situace ukrajinských adventistů, organizování bohoslužeb pro ukrajinské adventisty, evangelizace mezi uprchlíky, on-line sobotní škola pro Ukrajince.
- Dne 1. 10. 2022 převzal, po návratu z teologických studií ve Friedensau, odpovědnost za sbory Roubanina, Blansko a skupinu Boskovice Daniel Gomola. Ordinovaným kazatelem pro tyto sbory zůstává Vladimír Kaleta.
- Na podzim roku 2022 proběhlo hodnocení kazatelů, a to formou

dotazníků, jež vyplňovali jak členové výborů sborů, tak kazatelé samotní. Po jejich zpracování dojde k osobnímu setkání každého kazatele s vedením MSS.

- V roce 2022 proběhla ordinace těchto kazatelů: dne 26. 2. 2022 Filip Fürst – kazatel a studentský kazatel sboru Olomouc a INRI Olomouc –, dne 5. 3. 2022 Daniel Huvar – kazatel sborů Šumperk, Jeseník a skupiny Hanušovice – a dne 26. 3. 2022 Pavel Kostečka – kazatel sborů Dětmarovice a Bohumín.

Administrativní rozhodnutí v roce 2022

- Výbor MSS odsouhlasil pokračování spolupráce s auditorskou firmou 22HLAV – audit je povinnou přílohou daňového přiznání.
- Jednotlivé sbory mohou na MSS zaslat žádost o finanční podporu na konkrétní projekty pomocí uprchlíkům zasaženým válečným konfliktem na Ukrajině.
- Dne 30. 6. 2022 na svém členském shromáždění rozhodl o svém rozpuštění sbor Napajedla a požádal o výmaz z evidence církevních právnických osob k 31. 12. 2022. Důvodem je úbytek počtu členů.
- Členské shromáždění sboru Vojkovice přijalo záměr skupiny cca 30 členů oddělit se a od 1. 7. 2022 vytvořit samostatně se scházející společenství. Ve spolupráci s vedením MSS CASD byl tak nastartován proces vzniku nového sboru, předpokládané založení nového sboru bude v sobotu 7. října 2023.
- Výbor ČSU potvrdil termíny konference MSS na neděle 28. dubna a 5. května 2024. Slavnostní společná konferenční sobota všech tří sdružení a ČSU se pak uskuteční 8. června 2024 v Brně.

Stavební projekty v roce 2022

- V průběhu roku byly dokončeny stavební úpravy sborových objektů v Brně na Střední, Frýdlantu nad Ostravicí, Ostravě-Zábřehu, Jihlavě, Boskovicích, Suchdole nad Odrou, Třebíči, Novém Jičíně, Vsetíně, Mohelnici a bytě v Ostravě na Sokolské třídě.

Vybrané informace z oddělení církve

- MSS zakoupilo 10 nůžkových stanů o rozměru 3 x 3 metry k zapůjčení pro aktivity jednotlivých oddělení nebo sborů.
- Stále platí nabídka realizace výstavy Genesis Expo, včetně spolupráce s bratrem Pavlem Kostečkou. Konkrétní podobu je potřeba dohodnout s vedením MSS.
- Klub Pathfinder podepsal pětiletou smlouvu na pronájem tábořiště v katastru obce Ospělov, okres Prostějov.

Adra pomáhá i v Africe

Martina Špinková, koordinátorka PR a fundraisingu v ADRA ČR

Přivolal jsem sucho na tuto zemi i na hory, na obilí, víno, olej i na vše ostatní, co roste ze země, a také na lidi, na dobytek a na všechno, na čem pracujete. (Ag 1,11)

Se suchými léty, vyprahlou zemí a spalujícím žářem slunce máme u nás již zkušenost také.

To, čeho jsme svědky v tzv. Africkém rohu, se však začíná stávat apokalypsou biblických rozměrů.

Co je Africký roh? Je to nejvýchodnější část Afriky, jejíž součástí jsou Etiopie, Somálsko, Džibutsko a Eritrea – na mapě připomíná roh nosorožce.

Více než 20 milionů lidí z 80 milionů žijících v Africkém rohu už čelí nebo brzy budou čelit reálnému hladomoru. Již šest let po sobě obyvatelé této oblasti marně čekají na příchod období dešťů a od října 2020 je situace opravdu kritická. Lidé nemají dostatek vody a jídla pro sebe ani pro dobytek, který je pro ně hlavním zdrojem obživy.

Zemědělství přitom zaměstnává i více než 80 % populace, především ve venkovských oblastech se velká část lidí živí jako pastevci a jejich obživa je tedy přímo závislá na stavu dobytka, dostatku vody a krmiva pro dobytek.

Situace je specifická také z pohledu demografického složení obyvatelstva, protože více než 50 % obyvatel Afrického rohu spadá do věkové skupiny do 20 let. Velké procento případných obětí tedy budou primárně děti. Ty jsou nejvíce náchylné na nemoci spojené s podvýživou (průjemy apod.),

a i když přežijí, bude mít podvýživa negativní dopad na jejich vývoj.

ADRA Česká republika se připojila ke sbírce ADRA International a vypsala veřejnou sbírku. Je určena na pomoc lidem zasaženým suchem, kteří již přišli nebo jim hrozí, že přijdou o svůj dobytek, a tedy i zdroj obživy. Přednost dostanou ti nejzranitelnější: matky samoživitelky, lidé se zdravotním postižením a staří lidé.

Na co prostředky ze sbírky použijeme? Chceme zajistit přístup k vodě jak pro lidi zasažené suchem, tak i pro jejich dobytek. Dále budeme distribuovat dezinfekční tablety do

vody, abychom zajistili její nezávadnost, a mýdlo, abychom předešli šíření nemocí. Zajistíme veterinární péči pro dobytek, podle situace budeme spolu s ostatními kanceláři ADRA také řešit přímou potravinovou pomoc pro lidi a krmivo pro dobytek.

Kde přesně budeme pomáhat? Pomáhat budeme v regionu Somali v Etiopii, který sousedí se Somálskem a je suchem nejvíce postižený. ADRA má v Etiopii již řadu let své zastoupení a pomoc budou organizovat a distribuovat místní etiopští kolegové ve spolupráci s místními úřady. V Etiopii ADRA ČR pomáhá dlouhodobě.

Veřejná sbírka Africký roh: sucho a hrozba hladomoru:

číslo účtu: 66888866/0300, variabilní symbol 392.

Mince denně – pomůže, kde je třeba

Martina Špinková, koordinátorka PR a fundraisingu v ADRA ČR

Když se řekne „Mince denně“, co se vám vybaví? Pravidelnost, stabilita, předvídatelnost, jistota pomoci? Vše je správně. Mince denně je dlouhodobý dárcovský program, který chce díky pravidelným příspěvkům vytvářet fond, ze kterého je možno použít dary jak na dlouhodobou pomoc, tak na mimořádné události.

Děkujeme, že se zapojujete do programu Mince denně jako sbory i jako jednotlivci. Někteří z vás již řadu let. Jsme vám za tuto podporu moc vděční, zvláště v dnešní náročné době. Dary z programu Mince denně rozdělujeme do tří oblastí: pomoc v zahraničí, pomoc v České republice a chod a rozvoj organizace ADRA.

Co konkrétně si můžete představit, když darujete:

- **30 Kč?** Můžeme zakoupit 10 cihel na opravu domu po zemětřesení nebo poslat osamělému seniorovi pohlednici či dopis nebo pro provoz Adry nechat úředně ověřit podpis.
- **60 Kč?** Za tuto částku jsme v zahraničí schopni zakoupit balíček potravin na 1 den pro 1 rodinu, u nás třeba ochranné pomůcky pro dobrovolníka při mimořádných událostech nebo za Adru poslat doporučené psaní (pokud nelze elektronicky).
- **150 Kč?** V řadě zemí za 150 Kč pořídíme vodu – vzácnou tekutinu – pro 1 člověka na 1 měsíc. Při povodních a jiných mimořádných událostech v České republice vždy velmi potřebujeme nakoupit holínky. V rámci provozu zaplatíme výpis z veřejného rejstříku.
- **300 Kč?** To už je částka, za kterou nakoupíme zahradnické náčiní, které umožní ženám v rozvojových zemích zajištění vlastní obživy. U nás to znamená podporu 1 dobrovolníka platbou za jeho roční pojištění a proškolení nebo platbu za internetovou doménu.
- **1 500 Kč?** Můžeme pořídit chovné zvíře (kozu) pro rodinu či ženu v nouzi. Získá jak hodnotné mléko pro výživu dětí, tak i možnost kozí

mléko zpracovat a na trhu své produkty prodat. V České republice pro představu přispíváme touto částkou na vyčištění studní po povodních, aby lidé mohli co nejdříve vodu opět používat. A pro zaměstnance Adry přináší takový dar možnost

uspořádat školení – např. IT, abychom mohli držet krok s dobou a pokročilými technologiemi.

Zapojit se můžete i v roce 2023 jako jednotlivci či sbory snadno na www.mincedenne.cz nebo kontaktujte mě na martina.spinkova@adra.cz.

 ADRA | **30 let**

Pomáhejte mincí denně

**Pravidelné dárcovství je tou nejlepší cestou,
jak pomáhat lidem v nouzi.**

**Udělejte dobrý skutek každý den a
pomáhejte s Mincí denně.**

www.mincedenne.cz

Příběh (ne)hrdiny Jarka

Martina Špinková, koordinátorka PR a fundraisingu v ADRA ČR

Mnohaletý ADRA dobrovolník Jarek nechce být vnímán jako hrdina. Toho, co dělá, prý „přece není tolik“ a „je to úplně normální“. Co si ale o jeho cestě (ne)hrdiny budete myslet vy?

Čím to všechno vlastně začalo?

Cesta k organizovanému dobrovolnictví pro mne začala na zmrzlinové

„párty“, kterou tradičně na konci školního roku pořádá pro spoustu svých přátel jedna naše známá zmrzlinářka. Když jsme v ono odpoledne využívali neomezené konzumace snad deseti, patnácti druhů zmrzliny, přiběhly k nám naše děti, že za zahradou někdo spadl z kola a nehýbá se. Zavolali jsme záchranku a do několika minut už přistával na cestě záchranářský vrtulník.

Dozvěděl jsem se, že jako ohlašovatel nehody mám určité možnosti kontaktu, takže se mi cyklistu podařilo vyhledat a navštívit v nemocnici. Byl to boj na život a na smrt. O to větší překvapení bylo, když se rozjízďelo dobrovolnické centrum v mém městě a „můj“ cyklista se objevil jako klient jednoho z podporovaných zařízení. Rozhodl jsem se jej proto navštívit – už jako oficiální dobrovolník ADRA.

Jaké to bylo – setkání záchránce se zachráněným?

Bylo to pro nás oba něco úplně nového. Nevěděli jsme, co říkat, jak se chovat. Nakonec vše dobře dopadlo, a tak mi zůstává radost, že jsem aspoň trochu pomohl. Byla to pro mě nová zkušenost, že dobrovolnictví není hrdinství. Hrdina přece vyhrává, s nadsázkou

„vysvobozuje zlatovlásky a poráží draky“. Postižení lidé mají ale své velké problémy, které není v mých silách vyřešit.

Co ses naučil od lidí v chráněném bydlení?

Seznámil jsem se se spoustou dalších lidí s podobnými příběhy a někteří se stali mými skutečnými přáteli. Pro mě je chráněné bydlení léčba pomalým tempem. Uvnitř plyne čas úplně jinak než „venku“. Já mám hodně uhoňený život a tam načerpávám. Hraní „člověče“ v domově seniorů by mělo být povinné pro všechny, kdo nemají čas. Osobně obdivuji ty, kteří mají disciplínu a zařadí dobrovolnictví jako pevnou část svého týdenního programu. To už musí být hrdinství – vždyť přece porazili toho draka, co kradl čas...

Jaká je tvoje osobní motivace pro dobrovolnictví?

Možná že by to šlo říct takovým příběhem. Učím na gymnáziu v kroužku programování (sám jsem programátor)

a jednou jsem se studentů zeptal, kdy si myslí, že budou opravdu dospělí? Mně se moc líbila odpověď, že je to ve chvíli, kdy se člověk sám sebe zeptá: „Jak mohu být na tomto světě užitečný?“ Pro někoho je to otázka duchovní, pro jiného zase praktická. Já jsem v tom našel obojí.

A co tvoje rodina, jak se na „dobrovolnictví“ dívá?

Mám tři děti a úžasnou ženu, která mě podporuje. Někdy se mi ale zdá, že věci zbytečně moc oddělujeme: třeba práci a sport, pak dobrovolnictví, zase zvlášť volný čas a rodina. Není lepší vše propojovat? Děti třeba poslat na nákup dáreků pro klienty? Nebo je občas vzít s sebou na návštěvu do chráněného bydlení? Obě moje starší dcery znají většinu klientů chráněného bydlení jménem. Snažím se dobrovolnictví se soukromým i rodinným životem propojovat.

Děkuji ti za tvoji službu a mnoho inspirativních myšlenek.

Smysluplná církev: Vztahy a společenství

Tomáš Dymáček, kazatel Moravskoslezského sdružení

V Adventu 10/2022 jsem v článku Jaké je poslání církve? zdůraznil, že církev si musí být vědoma svého poslání, které se stává hybnou silou všeho a vše ostatní se mu podřizuje. Neměli bychom příliš lpět na způsobu, jak věci děláme, ale soustředit se spíše na to, proč je děláme. Tentokrát se při přemýšlení o smyslu církve chci zaměřit na druhou důležitou oblast, a tou jsou vztahy a společenství.

Před několika týdny jsme se s jedním mým kolegou rozhodli, že se budeme čas od času scházet. Cítili jsme touhu se společně modlit jeden za druhého, povzbuzovat se v naší službě a navzájem za sebe duchovně bojovat. Společně jsme se vydali na jeden skalnatý kopec blízko mého bydliště, na místo, kam se rád chodím modlit. Byl to pro nás vzácný čas, protože jsme měli možnost mluvit o věcech, které nejsou snadné, a přitom jsme cítili, že ten druhý naslouchá a že to v mysli předává Bohu.

Pak jsem pocítil obrovskou touhu říct nahlas jeden nešvar, který mě trápí vlastně už od dětství a se kterým jsem už mnohokrát neúspěšně bojoval. Vlastně jsem to ještě nikdy nikomu neřekl, protože jsem se za to nesmírně styděl. Ale jak jsme scházeli dolů, uvědomoval jsem si, že ta vzácná chvíle vzájemné důvěry se rychle krátí a já bych mohl snadno přijít o tu příležitost věci vyznat a prožít podporu

a uzdravení. Usilovně jsem se uvnitř modlil za sílu – a nakonec jsem mu to řekl. Nebylo mi vůbec dobře. Oba jsme se zastavili a můj kolega se za mě modlil. Pochopil jsem totiž, že sám nad tím nikdy neztvrdím. Že potřebuji věci otevřít. Tak jak jsou. Chválím Boha, protože mě toho po více než 30 letech zbavil.

A tak si kladu otázku: Jak moc jsme si jako věřící lidé blízko? Tak blízko, abychom měli tu přednost říct tomu druhému o svém vnitřním boji, ale přitom se u toho cítili svobodní, podporovaní a milovaní? Nebo možná jinými slovy – do jaké míry jsem já takovým člověkem, kterému by druzí mohli něco takového říct?

Moc se mi líbí věta, kterou řekla Samařanka obyvatelům města, když jim ohromená přišla vyprávět o Ježíši: „*Pojďte se podívat na člověka, který mi řekl všechno, co jsem udělala*“ (J 4,29). On ví, jaká jsem, a přesto jsem cítila, že mě miluje a podporuje.

Jakub krásně vyjádřil ve svém listu: „*Vyznávejte hříchy jeden druhému a modlete se jeden za druhého, abyste byli uzdraveni*“ (Jk 5,16). A přesto mám pocit, že osobní vztahy, které by nás vedly k vzájemné duchovní odpovědnosti, vyznávání hříchů a uzdravení, jsou spíše výjimkou. Možná že raději zůstáváme nemocní. Máme totiž z podobných otevřených vztahů strach. Jsou nám nepřijemné. Ale co když je to právě výraz toho, že máme co skrývat? Dokonalá láska však naše obavy a strach zahání. A vůbec si neuvědomujeme naprosto zásadní pravdu, že až hřích, který se dostane na světlo, ztrácí svou sílu.

A tak pozoruji, že se jako církev postupně stáváme bezzubí, neškodní, protože ztrácíme schopnost být prostředím, ve kterém můžeme nabídnout reálné uzdravení z moci zla v jakékoli

podobě. Nenabízíme takové prostředí, protože ho ani sami v mnoha případech nezažíváme. Ta hluboká zkušenost vyznání nám chybí. Jestliže Pavel řekne: „*Jedni druhých břemena nese*“, pak my odpovídáme: „To je dobrý, tohle břemeno zvládnou.“

Církev by ale měla být společenstvím otevřených a bojujících lidí, kteří rozumějí tomu, že nutně potřebují jeden druhého na té nejhlubší úrovni. Potřebujeme se navzájem neustále volat k duchovní odpovědnosti, zvat další do svého života, abychom tomu druhému dali příležitost v moci Ježíše Krista rozvazovat pouta zla. Proč? Protože hřích, který se dostane na světlo, ztrácí svou sílu a my můžeme prožít uzdravení.

A tak si čím dál více uvědomuji, jak moc se potřebujeme upřímně otevřít osobním vztahům, ve kterých bychom mohli být zakotvení a nebáli se být naprosto čestní. Protože právě tak můžeme dojít do bodu, ve kterém si řekneme: „Bože, na ničem mi nezáleží víc než na tom, že mě skutečně uzdravíš a že budu tvůj/tvá. Jsem vděčný/á za lidi, kteří se nabízejí,

Jak moc jsme si jako věřící lidé blízko?

že mě budou milovat takového/takovou, jaký/á jsem, a jsou ochotni spolu se mnou prožívat moje boje a radovat se z mých vítězství.“ A přesně toto Bible nazývá „umřít sám sobě“.

Potřebujeme prožívat aktivní vztahy, které nám pomáhají žít čestným, nikoli

Potřebujeme prožívat aktivní vztahy, které nám pomáhají žít čestným, nikoli pokryteckým životem.

pokryteckým životem. Jinak by se totiž mohlo stát, že podlehneme iluzi, že jsou hříchy, které si můžeme „dovolit“, které se budeme snažit si omluvit a neuvědomíme

si, že tím přímo zabraňujeme Duchu svatému, aby na nás působil. Přitom právě díky jeho působení se jako církve staneme Ježíšovým nástrojem uzdravení druhých. A jako jednotlivci budeme prožívat skutečnou naplňující duchovnost.

Nemůže se stát, že chodíme do jednoho společenství, oslovujeme se: „Bratři a sestry,“ ale ve skutečnosti máme mezi sebou dlouholeté škraloupy, které nejsme ochotni odpustit a které si s sebou neseme roky, možná desetiletí? Jsou jako kostlivci zavření do našich skříní, staré křivdy a zranění, a protože jsou zavření, nejsme ochotní si přiznat, že máme problém. Kvůli tomu pak mezi námi panují vztahy „na bezpečnou vzdálenost“, tedy v pozici vzájemného neútočení. Takže jsme tak blízko, aby nám spolu bylo v jedné modlitebně relativně dobře, ale nejsme si zase tak blízko, abychom se cítili příliš zranitelní. Víme totiž, že kdybychom se přiblížili příliš, skříně s kostlivci by se mohly začít otevírat, a to by bylo nepříjemné. A tak nás vlastně satan drží pěkně v šachu. Na jedné straně jsme sice křesťané, ale jsme relativně

neškodní, protože ve skutečnosti nenabízíme prostředí skutečného uzdravení, ve kterém bychom se mohli ztožňovat s Ježíšem a jeho viditelnou mocí.

Proč se v našich sborech neprojevuje zdaleka taková Boží moc, jaká by mohla? Protože dříve, než prožijeme Boží moc, která bude působit skrze nás, potřebujeme prožít Boží moc, která bude působit v nás. Jsem přesvědčen o tom, že každý člověk, který je křesťanem, potřebuje být vtažen do uzdravujícího vztahu s někým, komu je zodpovědný – ve své duchovnosti a ve svých osobních bojích. Potřebujeme někoho, koho záměrně pustíme, pozveme do svého života a kdo se stane naším duchovním partnerem pro naše vzájemné uzdravení. A až teprve tehdy začne církev dávat skutečný smysl.

Děti sociálně znevýhodněného Boha

Josef Slowík, koordinátor Adventistické služby lidem se speciálními potřebami v ČSU

Stále výraznější sociální rozdíly mezi lidmi, které můžeme pozorovat nejen u nás, ale i ve všech evropských zemích, a které se v ekonomicky složitě situaci jen více prohlubují, se odrážejí i ve vztazích mezi dětmi.

Není výjimkou, když je dítě z rodiny s nízkým socioekonomickým statusem odsunuto ve skupině vrstevníků na okraj. Ostatní se mu posmívají, že nemá značkové oblečení, nový model mobilního telefonu a nemůže si kupovat takové svačiny jako jeho spolužáci. Nezřídka se takový přístup vyvine dokonce v nebezpečnou šikanu.

Sociální znevýhodnění může mít i jiné příčiny – např. odlišný etnický původ dítěte, odlišné kulturní nebo náboženské zázemí rodiny, jazykovou bariéru (třeba jiný mateřský jazyk u dětí imigrantů, které vůbec neovládají jazyk hostitelské země), ale také dysfunkční rodinné prostředí. Odmítnutí těch „sociálně odlišných“ souvisí

často s hodnotami, pravidly a normami určenými většinou společnosti, ale také s naším strachem z odlišnosti a s dosud spíše malou mírou zkušeností s těmi, kteří jsou jiní.

Lidé se sociálním znevýhodněním mají vždy zastání v Bohu, který přišel na tuto planetu doslova jako sociálně znevýhodněné dítě. Narodil se za podivných okolností (matka otěhotněla ještě před svatbou), při jeho narození se pro něj a jeho matku i nevlastního otce nenašlo žádné místo ve slušném hotelu, a přišel proto na svět v nuzných podmínkách. Už jako dítě se patrně odlišoval od svých vrstevníků, protože možná přemýšlel a choval se jinak. Nikdy nezbohatl, nevybudoval si pracovní kariéru, nezabezpečil se – a nakonec zemřel nespravedlivě odsouzený mezi zločinci.

Podivili jste se někdy, jak dokážou být děti kruté? To proto, že se rychle učí od dospělých. Učme tedy děti tomu, co nás učí Hospodin – třeba v Žalmu 82 (verše 2–4) nebo v Jakubově listu (2,1–9). On nedělá rozdíly mezi lidmi a zastává se těch, kteří jsou bezbranní, poníženi a odmítnuti. Dbejme na to, aby naše rodiny i církve byly místy, kde se sociální znevýhodnění neprohlubuje, ale naopak vyrovnává.

Jak získat radost a sílu pro život

Jana Krynská

Jaké jsou vaše vzpomínky, myšlenky a pocity při ohlédnutí nejen za minulým rokem?

Co cítíte při ohlédnutí zpět či zvažování budoucnosti?

Vděčnost za to, že tu ještě jsme, že stále ještě svítí slunko, rozkvétají květiny, létají ptáci a voní borovice, anebo úzkost z toho, co bylo, a obavy z toho, co přijde?

Současná situace

Společnost založená na výkonu se kymáčí – pandemie covidu-19 přinesla ztráty lidské i ekonomické, nutná izolace vedla k narušení vztahů a i nemoc

jako taková narušila psychiku a odolnost vůči zátěži. Do této situace přicházejí další silné stresory – konflikt na Ukrajině, inflace a hrozba energetické krize.

Řada studií dokazuje, že ve vyspělé společnosti dochází k nárůstu psychických poruch, a to i u dětí a mladistvých. V současnosti potřebují psychickou pomoc tři až čtyři děti v každé třídě, je raketový nárůst depresí, úzkostí, poruch příjmu potravy či sebepoškození. Během posledních tří let stoupl počet sebevražd mladistvých o 110 %. Lidé se cítí ohroženi kritikou, neúspěchem, pocitem nedokonalosti a nepřípravenosti na události, které přicházejí.

Turbulentnost dneška – rychlé změny a nejistota – znemožňuje realistické očekávání, jak to bude dál. Mnoho lidí – a žel i věřících – má tendenci věřit nepodloženým zprávám, které vzbuzují strach vedoucí až k agresivitě. Ztrácí se vědomí pomoci, dobré snahy jsou deklasovány pochybováním,

co vše za nimi je, pochybnosti a nedůvěra vyvolávají úzkost a depresi. Soustředíme se na negativní projevy s utvrzováním, že to jsou znamení konce, a místo zvěstování naděje a lásky strašíme koncem, mnohdy ještě s troufalým vypočítáváním, kdy a jak co bude.

Úzkost, deprese a dechové potíže

Mezi typické zdravotní potíže dnes patří úzkost, nespavost, podrážděnost, pokles energie, snížená chuť k jídlu a somatizace – tělesné potíže funkčního rázu vznikající z poruchy psychické rovnováhy.

Úzkost je specificky lidská emoce, kterou farmaceutické léky neřeší. Pomoc je v lepším poznání, porozumění situaci a životní zkušenosti. Na rozdíl od strachu, který se týká konkrétní události, je úzkost neohraničená, je obavou z něčeho ohrožujícího, ale nejistého. Proto bývá spojena spíše s budoucími událostmi, a pokud se objeví v situaci akutního ohrožení, je známkou toho, že se člověk v dané situaci dostatečně neorientuje.

Také zdravý člověk se právem něčeho bojí a dělá vše, co může, pro to, aby vše dobře dopadlo, zvláště když jsou ohroženy jeho důležité hodnoty, mezi které patří dobré vztahy. Vliv má i nevhodná výchova, kdy člověk vidí rizika i tam, kde ve skutečnosti nejsou.

Z psychosomatického hlediska úzkost provokuje dušnost a dušnost zase zhoršuje úzkost, roztáčí se bludný kruh, který je nutno přerušit, jinak vzniká až panická porucha.

Dušnost může být spojena i s depresí. Zatímco úzkost aktivizuje, deprese znehybňuje; pocit těžkého dechu možná vyrůstá z celkového pocitu tíhy životního údělu, kdy duši ovládají pocity

beznaděje a bezmoci. V depresi se snižuje aktivita obranných mechanismů, každá nemoc může probíhat hůře a komplikovaněji. Rovněž zde se roztácejí bludné kruhy, dlouhotrvající choroba s opakovanými stavy dušnosti provokuje zpětně i depresi – jde o oboustranné ovlivňování.

Experimentálně je prokázáno, že pozitivní emoce mírní pocity dušnosti, a naopak negativní emoce pocit dušnosti zintenzivňují.

Vztah dýchání a tělesný postoj

Dýchání umožňuje přísun kyslíku do krve a ten je pak na principu difúze rozváděn ke každé buňce, kde spolupůsobí na uvolňování energie z živin, především glukózy. Dýchací cesty a plíce jsou anatomicky i funkčně naprosto geniální, podtlak v pleurální dutině je ekonomicky výhodný – výdech je pasivní stažení plic a hrudníku vlastní tíhou, v klidu se na výdechu žádné svaly nepodílejí.

Nádech je aktivní a hlavním vdechovým svalem je bránice. Ta je kopulovitá, při nádechu se plošně napíná,

Na paměť mléka crčícího
a rorýsů a borovic
a chleba, jenž se nepřejídá,
a hněvu, který ticho hlídá,
narovnej hřbet, má malá kniha,
a dýchej z plných plic.

Jiří Orten, První báseň

„Když pak se to počne dít,
pohledte vzhůru
a pozdvihněte hlav svých,
neboť se přibližuje vykoupení vaše.“

L 21,28

čímž její okraje zvedají hrudní koš vzhůru a střed se opírá o obsah dutiny břišní pod ní. Působí tedy jako pist, a co je důležité, napřimuje trup člověka dechovou vlnou odspodu, aniž by člověk přetěžoval krční svalstvo zdvihem ramen. Současně také ulevuje i bederním obratlům, a umožňuje tak bezproblémový rovný postoj člověka.

Správný způsob dýchání je předpokladem stabilizace páteře, což však platí i naopak. Když jdeme ohnutí, s rancem starostí na zádech a svěšenou hlavou,

stává se naše dýchání omezené, mělké, a to vyvolává řadu dalších problémů – nejen bolesti hlavy, únavu a nedostatečné oxyličení těla, ale i bolesti zad a šíje, kloubní

potíže, poruchy trávení. Podobně je tomu i při dlouhém sezení a nedostatku volného pohybu v přírodě.

A tady se dostáváme k důležitosti správného držení těla – napřimte se, „zvedněte hlavy ... přibližuje se vaše vykoupení“. Žijte a dýchejte volně a plynule.

Doporučení pro oživení

Osvědčuje se propojení tréninku tělesného cvičení a dechové rehabilitace s poznáním reálné skutečnosti (poučení, odbourání mýtů, falešných zpráv a představ) a s psychologickou a spirituální podporou. Správný postoj těla (osa hlava – páteř – pánev) a správný dechový vzorec (např. na čtyři), s možností prodloužit až na osm (nádech nosem na čtyři doby, malá pauza,

výdech ústy na čtyři, pauza), napomáhají relaxaci, zlepšení nálady a uvolnění (čím pomalejší výdech, tím více zklidňuje mysl i srdeční frekvenci). Vědomé soustředění se na dech přináší uklidnění, koncentraci a vyrovnanost a lze je několikrát denně opakovat.

Klíčový je respekt k individualitě a psychickému stavu. Velký význam má práce s negativními emocemi, neboť emoci předchází myšlenka a tu je nutno přehodnotit. Důležitý je vztah důvěry, neboť důvěra sama o sobě mírní úzkost, dává naději a přispívá i k rozpouštění pocitů bezmoci a beznaděje. Důvěra v Pána Boha, na jehož zaslíbení se můžeme spolehnout, i rozumná důvěra v lidi kolem nás.

Jediným skutečným lékařem nás všech je Bůh

Peter Čík, vedoucí oddělení kaplanské služby

Pro naši církev se po delším období znovu naskytla příležitost, abychom mohli vyslat do kaplanské služby kazatele, aby vykonával duchovenskou službu v armádě České republiky. Tomáš Harastej nastoupil 1. října 2020 jako vojenský kaplan k 15. ženijnímu pluku v Bechyni. Tomáš je ženatý a je otcem dvou synů.

Tome, nejdříve se chci zeptat, jak tě Pán Bůh povolal ke kazatelské službě.

To je moc těžká otázka na krátkou odpověď a zároveň je dost osobní. A nechci, aby odpověď byla nějaké kliše. Otázka Božího povolání. Věřím, že mě tenkrát Bůh povolal, ať dělám kazatele, zpětně si však nejsem jistý, jak to bylo. Hrálo tam roli i mé rozhodnutí.

Jako kazatel jsi působil na několika místech. Mohl bys zmínit jednotlivé

sbory, kde jsi sloužil, a říct, která oblast kazatelské služby je ti nejbližší?

Svoji kazatelskou službu jsem začal ve sboru Suchdol nad Odrou, pak jsem byl nejdelší čas v Olomouci, následně v Prostějově a velice krátce v Brně. Věřím tomu, že jsem od Boha dostal duchovní dary a i v tomto od Boha velkou důvěru. Nicméně jako „mladý“ ješitný kazatel jsem toto obdarování často využíval k jiným věcem než k vyvýšení Boha a evangelia o něm. Zpětně si myslím, že nejbližší oblastí mé (možná obecně kazatelské) služby měla být pro mě modlitba a čas prožitý v pokoře před Bohem. Ale na všechna místa vzpomínám moc rád, protože všude jsem poznal opravdu velice vzácné lidi, od kterých jsem se mohl učit a čerpat. Mám na to krásné vzpomínky.

V posledních 15 letech nastal výrazný nárůst počtu těch kaplanů, kteří pracují ve věznicích a nemocnicích. Ty ses rozhodl pro práci v armádě. Co tě motivovalo k této službě?

Samozřejmě děkuji církvi, že mi po mnoha rozhovorech dovolila do této služby vstoupit. Mohl bych říct, že jsem do toho šel, protože to byla výzva – v té době naše církev kaplana v armádě neměla. Nebo bych mohl říct, že jsem v životě potřeboval velkou změnu, a byla by to také pravda. Těch důvodů je více. Asi největší zlom nastal, když mě

Myslím si, že sekulární prostředí více „odpouští“ a přijímá lidské chyby.

v tom silně podpořila moje manželka na základě svých modliteb za tuto věc. Řekla mi, že Bůh reagoval na její tázání se po jeho vůli

konkrétní odpovědi s významem „ano“ pro povolání vojenského kaplana. Potom jsem už neváhal, to bylo takové potvrzení, že to je dobré rozhodnutí a že Bůh mi v této službě požehná.

Je známo, že příprava na službu v armádě je náročná nejen pro uchazeče o vojenskou službu, ale také

i pro kaplany. Můžeš nám popsat, jaké podmínky jsi musel splnit a co se od tebe očekávalo ještě před nástupem do zaměstnání?

Jako kaplani musíme podstoupit úplně stejnou přípravu jako kterýkoliv jiný voják, který nastupuje do armády. Takže poměrně náročný výcvik ve Vyškově a později různé kariérové kurzy, například důstojnický kurz. Myslím si, že všechny kurzy a vzdělávání, které absolvujeme, jsou zajímavé a obohacující. Zároveň musíme splňovat přezkoušení tělesné zdatnosti a podobně. Mimo jiné také musíme například projít poměrně podrobným psychologickým přezkoušením.

Lze nějak definovat poslání kaplana v armádě ČR?

Těch definic je víc. Například jedna z nich: Radosti a starosti vojáka jsou radosti a starosti vojenského kaplana. Další definice lze najít na stránkách vojenských kaplanů.

Jaká je náplň tvé služby v posádce. Můžeš popsat svoji duchovenskou službu mezi vojáky?

Tato služba je podle mě v neustálém vývoji, má nějaký rámec a každý kaplan ji také kreativně pojímá trochu jinak.

Jak vypadá tvůj běžný „pracovní“ den?

Kaplan z podstaty svého zařazení je součástí osobního štábu velitele. Podílí se tedy na různých poradách, personálních radách a podobně. Často se velitelé vyjádří, že vrchní praporeček, kaplan a psycholog jsou jeho pravou rukou, především co se týká přístupu k lidem. Těch lidí je hodně. Konkrétně v našem pluku, který má tři prapory, je něco přes tisíc lidí, nebo chceš-li vojáků.

Každý den je vlastně jiný. Do náplně dne zpravidla patří účast na nějakých poradách. Porady jsou opravdu velice efektivní záležitosti a očekává se připravenost lidí a velké umění prezentovat své příspěvky.

Dále:

- Plánuji si konkrétní rozhovory s lidmi, o které jsem byl požádán.
- Mám naplánován etický seminář pro konkrétní skupinu lidí.
- Jsem požádán, ať se jako kaplan účastním nějakého výcviku.
- Také někde jezdím za vojáky – často nás takto pošle velitel, ať zjistíme situaci, naladění, efektivitu a přinášíme nápady a postřehy.
- Zhruba jednou za 14 dní dělám bohoslužbu v místní kapli.
- Někdy mám promluvu na nějakém nástupu nebo prosím o požehnání pro některé konkrétní uskupení.
- Společně s vedením výcviku dělám v průběhu roku jako kaplan několik vícedenních etických seminářů. Jedná se o skloubení zážitkové pedagogiky, vojenského výcviku, teambuildingu a etických hodnot. Je to s tím velká a náročná příprava, ale výsledky jsou skvělé.
- Zajišťujeme různé pietní akty, často kaplana využijí jako moderátora nebo řečníka na různých akcích, můžeme se podílet na pohřbech, svatbách atd.

Jaký je rozdíl mezi kaplanskou a kazatelskou službou?

Jeden ze zásadních rozdílů je ten, že lidé, pro které tady jsem jako kaplan, jsou převážně ti, kteří se považují za tzv. nevěřící. Myslím si, že sekulární prostředí více „odpouští“ a přijímá lidské chyby, je celkově nastaveno více tolerantně. Na rozdíl od kaplana je tedy kazatel určitě pod větším tlakem

okolí být vzorem v dokonalosti, být bez chyby a podobně.

Domnívám se ale, že pojátkem církevního i sekulárního prostředí je, že jsou „nemocná“ a my všichni jsme „nemocní“ také. Z mého pohledu je důležité nehrát si na doktory a odborníky, ale vzít to tak, že jediným skutečným lékařem je Bůh a všichni potřebujeme zázrak uzdravení – tedy společnost kolem nás, církev, ale i my sami. A to naprosto a nezbytně.

Kazatelé to nemají vůbec jednoduché, je na nich obrovský tlak od sil, které nejsou z Boha, ale i tlak od lidí, který vyplývá z „postavení kazatele“, tedy z toho, jak úlohu kazatele v její dokonalosti vnímají členové a jak ji definuje církev. Vnímejte prosím kazatele i kaplana jako sobě rovného Božího služebníka se vším, co k lidství na této zemi patří. Jediným Pánem měnícím lidské životy musí být vždy Bůh a jeho láska, ne vzor jakéhokoliv člověka.

Vnímejte kazatele i kaplana jako sobě rovného Božího služebníka se vším, co k lidství na této zemi patří.

Děkuji, Tomáši, za rozhovor a do tvé služby ti přeji vědomí Boží blízkosti a jeho požehnání.

Pomáhať, alebo mudrovať?

Stano Bielik, riaditeľ Adra Slovensko

Jánovo evanjelium v 9. kapitole zaznamenáva príbeh o uzdravení človeka slepého od narodenia. Samotné uzdravenie je popísané len v troch veršoch. Ostávajúcich 38 veršov je polemikou na témy: Kto je na príčine, že sa slepý narodil? Bol vôbec slepý? Ako to, že teraz vidí? Je to skutočne on? Ako si Ježiš dovolil uzdraviť ho v sobotu? Je Ježiš hriešnik, alebo divotvorca a Mesiáš?

V celom príbehu nieto jedinej zmienky o tom, že by sa niekto radoval z toho, že predtým slepý muž vidí. Polemika vyvoláva rozpor, hádky a rozdelenie medzi susedmi, rodičmi, zákonníkmi a Ježišom...

Aké príznačné v každej dobe. Namiesto praktickej pomoci radšej mudrujeme o príčinách nešťastia,

čo nám v konečnom dôsledku posluží ako výhovorka v tom, prečo dáme ruky preč a nepomôžeme. Navyše aj tých, čo slúžia, to demotivuje a komplikuje ich pomoc.

Čo urobia záchranári ako prvé po príchode na miesto nešťastia? Pýtajú

sa, kto to zavínil? Alebo kto je tu najťažšie zranený a potrebuje urgentnú pomoc? Príčinu nehody riešia policajti až po odchode sanitiek. A tak mi napadá, či sa cítíme byť povolani v tomto trpiacom svete ako policajti alebo ako záchranári?

Pred niekoľkými týždňami sme museli stiahnuť naše tri dobrovoľníčky z Ugandy, lebo práve v štvrti Kampaly, kde slúžili, vypukla ebola. V tom istom čase sa kolegyně vrátili z Libanonu, kde ľudia zápasia s novou epidémiou cholery. Vojna na východnom fronte nepoľavuje a nastupuje zima. Situácia ľudí, ktorí sa u nás dostávajú do špirály „energetickej chudoby“, nevestí nič dobré. A zoznam príležitostí pomáhať by mohol pokračovať...

Práve preto patrí jedno veľké POĎAKOVANIE všetkým dobrovoľníkom, darcom, kolegom a partnerom, ktorí namiesto polemizovania o príčinách nešfastia a utrpenia priložili ruku k dielu. Aj vďaka vám tisíce ľudí v našej krajine i v zahraničí dostali praktickú pomoc – často to najnutnejšie, aby

prežili najbližších pár dní. Verím, že aj v nasledujúcom roku dokážeme spoločnými silami zmierniť utrpenie mnohých ľudí. Veď to je naše poslanie.

Takto vyzerala naša pomoc v roku 2022:

Slovensko

Naša pomoc pre domovy sociálnych služieb a znevýhodnených pokračovala aj v tomto roku. Seniorom, ľuďom so špeciálnymi potrebami, znevýhodneným matkám a deťom často chýba prístup k základným potrebám, a musia sa tak obracať na pomocné inštitúcie. Vďaka podpore firemných darcov sme práve týmto inštitúciám poskytli materiálnu pomoc. Naša pomoc sa zamerala aj na ukrajinských odídencom, ktorým pomáhame v Mieste humanitárnej pomoci „Kto pomôže Ukrajine“ v bratislavskom Auparku a v ôsmich DobroCentrách naprieč Slovenskom.

Ukrajina

Ľuďom zasiahnutým vojnou na Ukrajine sme odovzdali vyše 500 ton humanitárnej pomoci – trvanlivých potravín,

hygienických potrieb a zimného oblečenia. Zima ohrozuje milióny ukrajinských životov, a práve preto plánujeme v najbližších mesiacoch našu pomoc ešte zintenzívniť.

Libanon

Pre sýrske utečenecké rodiny a zraniteľných Libanončanov v údolí Bekaa

sme postavili nové latríny, nainštalovali vodojem so solárnym čerpadlom a zriadili pouličné osvetlenie. Okrem vyšších hygienických štandardov sa tak miestny obyvatelia môžu tešiť aj zo zvýšenej bezpečnosti vo večerných hodinách.

Uganda

Prostredníctvom projektu udržateľného farmárstva sme vyškolili miestnych farmárov, aby si dokázali vypestovať vlastnú zeleninu a ovocie, a nakrmili tak svoje rodiny úrodou z vlastných záhrad.

Humanitárne dobrovoľníctvo v nízkopríjmových krajinách

V roku 2022 pôsobilo na našich zahraničných projektoch 11 humanitárnych dobrovoľníkov, ktorí pomáhali budovať kapacity neziskových organizácií v Albánsku, Gruzínsku, Ugande, Srbsku a v Turecku.

Sbor v Johannesburgu přestál přepadení

EUD News

Sobotní bohoslužby hlavního adventistického sboru v Johannesburgu o víkendu přerušil gang šesti ozbrojených mužů, kteří drželi shromáždění jako rukojmí a okrádali členy o hotovost a další cennosti. Okamžik, kdy to začalo, byl zachycen na videozáznamu z on-line vysílání bohoslužby sboru, kde si kazatel uvědomil, co se děje, přerušil kázání a posadil se – nejspíše na pokyn jednoho z členů gangu (žádné násilí není vidět).

Podle serveru News24 o tom informoval policejní mluvčí plukovník Noxolo Kweza: „Účastníci bohoslužby ohrožovali střelnými zbraněmi. Nikdo nebyl zraněn a zatím nedošlo k žádnému zatčení. Podezřelí později z modlitebny odešli.“ Policie po ozbrojených podezřelých stále pátrá.

Úřadující komisař provincie Gauteng, generálmajor Tommy Mthombeni, útok odsoudil slovy: „Policie udělá vše pro to, aby pachatele dostala před soud. Členové církve by měli mít možnost v klidu vykonávat svou činnost.“

Na facebookové stránce Johannesburg Central SDA se po incidentu objevila tato zpráva: „Všichni jsme byli napadeni. Díky Bohu nebyl nikdo zraněn, ale lidé zůstali traumatizováni. Římanům 12,19–21: *„Nechtějte sami odplácet, milovaní, ale nechte místo pro Boží soud, neboť je psáno: »mně patří pomsta, já odplatím, praví Pán«. Ale také: »Jestliže má tvůj nepřítel hlad, nasyť ho, a má-li žízeň, dej mu pít. Tím ho zahanbíš a přivedeš k lítosti.«*“

Pozdější příspěvek na Facebooku nabízel shromážděným poradenské služby spolu s modlitbami a podporou; vyzýval členy, aby se navzájem podporovali, a ujišťoval je, že „i to pomine“.

Věrný Bohu v dobrém i ve zlém: Miloslav Bláha

Jan Bárta

**Ten, kdo v skrýši Nejvyššího
přebývá, v stínu Všemohou-
cího odpočívati bude.
(Ž 91,1)**

Narodil se 1. června 1927 v malém městě Svitávka rozkládajícím se podél řeky Svitavy. Vyrůstal ve velmi skromném, ale láskyplném prostředí rodiny tesaře Jana a maminky Žofie se svými čtyřmi sourozenci. Autentický zápas Miloslavových rodičů o víru a touha zachovávat Boží vůli ovlivnil jejich rozhodnutí stát se adventisty sedmého dne. Stalo se tak, když mu bylo pět let.

Svými schopnostmi měl Miloslav naměřováno k úspěšnému rozvoji. Navzdory válečnému omezení studijních možností nastoupil do obchodní školy v Blansku, kterou zdárně ukončil v roce 1944. Jako nejlepší student získal následně skvělé místo vedoucího obilného skladu v podniku Krejcar – Jevíčko.

Jeho osobní studium Bible, vliv rodičů i církevního společenství ho v roce 1947 přivedly k rozhodnutí nastoupit ke studiu na Škole biblických

studií v Praze. Školu úspěšně absolvoval a v roce 1950 nastoupil jako kazatel Církve adventistů sedmého dne v Hradci Králové. Doba překotných a často velmi krutých změn brzy zasáhla i do jeho života. Státem nařízená redukce duchovenstva jej přivedla do civilního zaměstnání v pardubické Tesle.

Začátkem padesátých let, kdy byla jeho rodina obdařena darem největším, narozením syna Pavla, došlo k administrativnímu zákazu činnosti Církve adventistů sedmého dne. V téže roce musel nastoupit na vojnu k pomocným technickým praporům, a ačkoliv se zdálo, že jeho požadavku svěcení soboty bude vyhověno, byl na základě trestního oznámení odsouzen do vězení. Ani tam však nebyl ochoten ustoupit ze svého přesvědčení o nutnosti věrně zachovávat Desatero. Pro svou víru byl proto znovu postaven před soud, tentokrát vojenský, a odsouzen k šesti letům žaláře a sedmileté ztrátě občanských práv. K výkonu trestu nastoupil v jáchymovských dolech. Navzdory obtížím i zde zůstal věrný svému rozhodnutí nezpronevěřit se Boží vůli.

Statečná a milující manželka Jarmila získala k návštěvě Miloslava ve vězení povolení po pěti letech. Dorazila i s pětiletým synem Pavlem. Miloslav často na

setkání se synem i později vzpomínal: „Žena mi ho podala přes stůl, což bachař kupodivu dovolil. Držel jsem syna na klíně a nenápadně jsem mu šoupl do kapsy dárek – takovou ozdobnou taštičku, vyrobenou ze zubní pasty. Pavel na mne tak nějak obdivně koukal a najednou na mne poprvé v životě promluvil: ‚Tatínku, přijď taky k nám domů.‘“

V polovině roku 1956 Miloslava z vězení nepředvídaně propustili. Patrně to souviselo se znovuobnovením činnosti církve. Miloslav se vrátil domů s vážnými zdravotními problémy. K jeho návratu do služby kazatele však vedla ještě dlouhá cesta. Nejdříve pracoval jako kopáč, později získal práci zámečnického zahradníka. Až v období tzv. Pražského jara, kdy došlo nejen k politickému uvolnění, se vrátil ke své kazatelské službě. V roce 1970 byl zvolen tajemníkem Českého sdružení Církve adventistů sedmého dne a v této pozici setrval třináct let. Tehdejší mladá generace členů církve získala jeho důvěru a mnozí z nich dodnes s láskou vzpomínají na jím organizované pobyty ve Studnici. Dokázal totiž i v této nesnadné době způsobem mu vlastním předávat nejen svědectví o své víře a jistotě Božího vedení, ale především svým životem představit mladým lidem, jak

lze čelit překážkám, jež jim život v nesvobodné společnosti stavěl do cesty.

Nezlomila ho ani tragická smrt jeho druhého syna Milana v roce 1974. Poslední léta aktivní účasti na činnosti církve prožil jako kazatel v České Třebové. V seniorském věku se aktivně zapojoval do života církve, především pak ve svém domovském sboru v Pardubicích. Věrně stál po boku své manželky i v čase nemoci a její ztráty v roce 2007 velmi želel. Ztratil v ní člověka, který za ním stál i v časech nejhorších. Její pravidelné modlitby za něj vnímal jako tu největší posilu.

Miloslav ani jejím odchodem osamělým nezůstal. S přibývajícím věkem našel velkou oporu nejen ve společenství bratrů a sester církve, ale také ve své druhé ženě, Jiřině Hübschmannové. Rovněž po její smrti zůstával až do svých posledních dnů živou součástí pardubického sboru. Jeho starostlivá duchovní rodina, k níž patřila i obětavá služba Lidušky Vackové v době jeho nemoci, na něj nepřestala pamatovat.

V poslední den jeho života na naší zemi, 12. prosince 2022, mu byl průvodcem na cestě do nebeského domova, který očekával, jeho syn Pavel. Tentokrát se Pavel na nic nevyptával. Tušil, kam tatínkův život spěje, stejně jako věděl, kde je tatínkovo „domů“. Držel jen pevně Miloslava za ruku a tiše vyslovoval na jeho cestu slova jeho nejoblíbenějšího žalmu: „... *Dím Hospodinu: Útočiště mé a hrad můj, Bůh můj, v němž naději skládati budu.*“

Miloslavova cesta na naší zemi skončila. Jeho víra však smrt jako definitivní konec nepřipouštěla. Ti, kteří ho měli rádi a sdíleli s ním jeho víru, vědí, že to byl jen další krok k naplnění jeho naděje na konečný návrat domů.

(Více si můžete přečíst v knize Miloslav Bláha, Pod křídly Nejvyššího, JUPOS, Ostrava, 2005.)

PF 2023

Jaroslav Jerry Šlosárek

Věděli jste, že „pé-efka“ jsou česko-slovenským fenoménem? Byť tato dvě písmena (PF) jsou zkratkou francouzského „pour féliciter“ („blahopřání“), ve Francii ani jinde na světě se k tomu účelu, jako tomu je u nás v Česku a na Slovensku, nepoužívají.

Historie této české tradice „novoročenek“ sahá do začátku 19. století, kdy pražský purkrabí Karel Chotek s posiláním novoročních přání začal – a dodnes je v naší zemi populární. Vyjadřuje adresátovi něco jako: „... jsem tady, a myslím na vás...“.

Na rozdíl od „Weihnachtskarte“ (vánoční přání) se stále se opakujícími vánočními motivy jsou „PF“ platformou pro originální vyjádření blahopřání na přelomu našeho počítání času.

Při této příležitosti přicházíme i my, pathfindeři, se svými originálními přáními vám, „pathfinderská rodino“ a čtenáři naší rubriky, položením důrazu na myšlenky, které pokládáme za důležité či přáníhodné pro náš život.

Bůh vám požehnej celý nový rok 2023.

At má vaše plavba v roce 2023 vždy dobrý směr, dostatek větru a správnou slajtku.

SEKANA RŮŽA RUCHTEL - PŘEDSÍDA KLUBU PATHFINDER

Všchno, cokoli mluvíte nebo děláte,
bůžte vo jménu Pána Ježíše a skrze
něho děkujte Bohu Otci.
Přeji Špácovi

PF 2023

S PRÁNÍM
BOŽÍ
MOUDROSTI
NEJEN
V ROCE
2023
VÁŠ
LUKÁŠ
JUREČEK

Počátek moudrosti je bázeň před Hospodinem,
poznání Svatého je rozumnost. Přísloví 9:10

Moudrý vůdce má tři vlastnosti: že sám koná, co
radí konati druhým, že nejedná proti spravedlnosti
a že trpělivě snáší lidi kolem sebe. John Ruskin

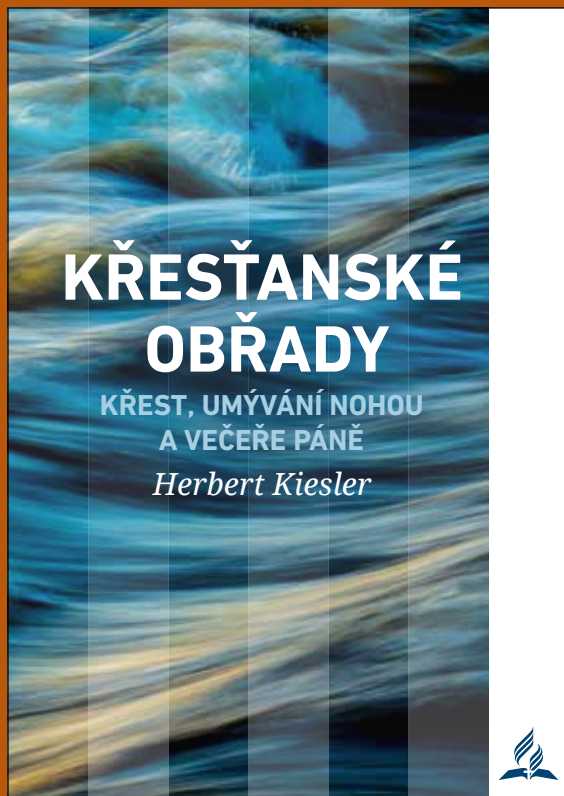
PF
2023

malý
strom
JŠ

„To, čo dáva svetlo, musí vydržať horenie.“

Viktor Frankl prežil holokaust 1905 - 1997

pf 2023

Vydává nakladatelství
Advent-Orion ve spolupráci
s Adventistickým
teologickým institutem.

Herbert Kiesler

Křesťanské obřady

Křest, umývání nohou a Večeře Páně. Přestože se v jednotlivých křesťanských denominacích provádějí a prožívají různými způsoby, faktem zůstává, že jde o tři nejstarší a nejdůležitější křesťanské obřady, které jsou pevně zakotveny v novozákonním učení i praxi prvotní církve. Křest je vstupní branou do církve, symbolem zřeknutí se starého života a přijetí nového života v Kristu. Umývání nohou zase poukazuje na pokoru a očistění. A účast na chlebu a vínu při Večeři Páně nejen připomíná Kristovo rozlámané tělo a prolitou krev, ale také směřuje naši pozornost k budoucnosti, k Ježíšovu druhému příchodu. Mají tyto obřady stále ještě co říci křesťanům 21. století?

Tato publikace je překladem jedné kapitoly z rozsáhlého díla Handbook of Seventh-day Adventist Theology, v němž téměř tři desítky významných teologů ve 27 kapitolách uceleně představují současnou adventistickou teologii.

Advent-Orion, spol. s r. o., Roztocká 44/5, Praha 6 – Sedlec

148 × 210 mm / 68 stran / brožura